

Program
Centra pre deti a rodiny Malacky

1. Kontaktná adresa centra: Hviezdoslavova 73, 901 01 Malacky

Telefónne číslo: 0918 494 550 (riaditeľ)

0917 191 835 (vedúci úseku - zástupca riaditeľa)

0905 947 274 (pohotovostné tel. číslo pre účely umiestnenia dieťaťa)

2. Adresa miesta vykonávania opatrení: Hviezdoslavova 73, Malacky
Jozefa Kubinu 38, Malacky
Duklianskych hrdinov 32, Malacky
Rakárenská 50/A, Malacky
Mierové námestie 12, Malacky
Sasinkova 1/D, Malacky

3. Účelom centra je vykonávanie

- a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),
- b) - výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (§ 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o SPODaSK“ a § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o rodine“),
- výchovných opatrení, ktorými je súdom podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine uložená povinnosť na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo neodkladného opatrenia (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“),
- c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania
 1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
 2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

4. Druh, forma vykonávaných opatrení a opis cieľovej skupiny

4.1 Pobytové opatrenia súdu centrum vykonáva

- a) na základe rozhodnutia súdu
- o nariadení ústavnej starostlivosti,
 - o nariadení neodkladného opatrenia,
 - o uložení výchovného opatrenia

b) v nalievavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je život alebo zdravie dieťaťa vážne ohrozené dočasne aj bez rozhodnutia súdu.

Pobytové opatrenia súdu sú vykonávané pre

- dieťa umiestnené v centre na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia,
- plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa.

Pobytové opatrenia súdu sú vykonávané

- a) v štyroch profesionálnych náhradných rodinách s kapacitou 8 miest, resp. podľa obsadenosti pracovných miest profesionálnych náhradných rodičov,
- b) v štyroch samostatne usporiadaných skupinách zriadených v rodinných domoch so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, z toho v
 - dvoch samostatných skupinách
 - dvoch špecializovaných samostatných skupinách pre deti, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť výlučne pobytovou formou na základe lekárskeho posudku podľa osobitného predpisu, s mentálnym postihnutím, s telesným postihnutím a s kombináciou týchto postihnutí.

4.2 Pobytové opatrenia pre dieťa na základe dohody (§ 51 ods. 3 zákona o SPODaSK)

Centrum na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia pre dieťa,

- ktoré si plní povinnú školskú dochádzku,
- ktoré si nevyžaduje zaradenie do resocializačného programu a špecializovaných programov,
- ktoré nevykazuje poruchy správania z dôvodu akýchkoľvek závislostí,
- ktorého zdravotný stav si nevyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- ktoré nemá prejavy akútneho infekčného ochorenia.

Pobytové opatrenia pre dieťa na základe dohody bude centrum vykonávať len v prípade voľných miest v samostatných skupinách, najviac v počte 1 miesto v každej z dvoch samostatných skupín. V profesionálnej náhradnej rodine len v prípade voľného miesta a len odôvodnených prípadoch.

4.3 Ambulantné výchovné opatrenia a ďalšie opatrenia SPODaSK vykonávané ambulantnou a terénnou formou

V rámci vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou sa v centre vykonáva najmä sociálna práca, psychologická pomoc a starostlivosť a ďalšie odborné činnosti podľa typu výchovných opatrení a zamerania odborných metód práce.

Ambulantné a terénne opatrenia sú vykonávané pre

- a) dieťa na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa.
- b) dieťa na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- c) dieťa na základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu
- d) dieťa na jeho požiadanie
- e) rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- f) plnoletú fyzickú osobu, ktorej je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pestún alebo poručník, ktorý sa osobne stará o dieťa, ak potrebuje odbornú pomoc na uľahčenie zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa,
- g) mladého dospelého po ukončení pobytového opatrenia súdu.

Opatrenia vykonávané ambulantnou alebo terénnou formou centrum vykonáva

- pre dieťa a jeho rodinu najmä z okresu Malacky, v prípade voľných kapacít aj pre jednotlivé obvody Bratislavy,
- pre dieťa a jeho rodinu nevyžadujúce si zaradenie do resocializačného programu alebo do špecializovaných programov,
- dieťa a rodinu, ktorí nemajú prejavy akútneho infekčného ochorenia.

Kontraindikáciou vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou sú:

- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení
- správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
- dôvodné podozrenie, alebo preukázané zneužívanie, či týranie maloletého dieťaťa alebo partnera/ex partnera.

Centrum nevykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou, ak nedisponuje personálnym zabezpečením s dostatočnými odbornými zručnosťami pre výkon jednotlivých opatrení.

Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú ambulantné a terénne opatrenia

Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok
8.00 - 16.00	8.00 - 16.00	8.00 - 17.00	8.00 - 16.00	8.00 - 14.30

Zamestnanci využívajú pružný pracovný čas, spravidla v čase medzi 12.00 a 13.00 majú 30 minút prestávku na obed. Po dohode s klientom vykonávajú opatrenia aj mimo uvedených hodín.

Ambulantné opatrenia sú vykonávané v prenajatých priestoroch v administratívno-obchodnej budove na Sasinkovej ulici č. 1/D v Malackách. V prípade potreby centrum rozšíri možnosti poskytovania ambulantných služieb do vzdialenejších obcí, prioritne v priestoroch obecného úradu alebo školských zariadení.

Počas trvania mimoriadnej situácie, prípadne núdzového stavu z dôvodu pandémie nového koronavírusu, zamestnanci vykonávajú ambulantné opatrenia najmä v čase od 8.30 do 15.30. Vykonávanie terénnych opatrení je realizované po dohode s klientom pri použití dvojitej ochrany pred možným nakazením sa ochorením Covid-19. Opatrenia sú zamestnancami vykonávané aj pomocou informačných technológií a telefonicky.

4.3.1 Ambulantné výchovné opatrenia (§ 73 ods. 6 písm. c) zákona o SPODaSK)

4.3.1.1 Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe (§ 12 ods. 1 písm. d) zákona o SPODaSK) uložená dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa.

a) Výchovný program je zameraný na podporu a rozvoj sebapoznania a sebareflexie dieťaťa vzhľadom na jeho potreby a zodpovednosť, s cieľom posilniť a rozvinúť jeho sociálne kompetencie a zručností pre zvládanie náročných životných situácií, ako aj na rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa a zmenu rizikových vzorcov správania, vzťahov a komunikácie, ktoré negatívne ovplyvňujú fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa.

Je určený dieťaťu, u ktorého je ohrozený zdravý sociálny vývin, prejavujú sa u neho rôzne typy sociálneho zlyhávania (záškoláctvo, vzdorovité správanie, agresia, šikana atď.); rodičovi/om s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami a zručnosťami v oblasti starostlivosti a výchovy; rodine ako systému s narušenými vzťahmi, komunikáciou, a podobne.

Cieľ výchovného programu: Prostredníctvom odborných činností (edukatívnych intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj sociálnych kompetencií alebo konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa a tiež zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny centrum v rámci výchovného programu vykonáva opatrenia zamerané na:

Podporu a rozvoj sebapoznania dieťaťa, identifikáciu jeho potrieb, posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií. Ide najmä o podporu vnímania vlastných úspechov, oceňovania pozitívnych črt a hodnoty seba samého, s cieľom zvýšiť jeho sebaúctu, podpora rozvoja emočného prežívania, podpora schopnosti verbalizácie

vlastných emócií, rozvoj schopnosti kontrolovať a zvládať vlastné emócie, rozvoj schopnosti motivovať seba samého – budovanie dôvery dieťaťa vo vlastné schopnosti.

Posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií, ktoré umožnia dieťaťu primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami. Patrí sem najmä analýza konkrétnych situácií so zameraním na porozumenie jednotlivým aspektom správania, spoznávanie faktorov, ktoré rizikové správanie posilňujú a udržiujú, poskytnutie podnetov k zmene, rozvoj schopnosti empatie – podpora vzájomnej ohľaduplnosti, vedenie k zodpovednosti za svoje správanie, rozvíjanie schopnosti počúvať druhého, rozvoj sociálnej komunikácie.

Podporu zmeny rizikových prejavov správania, ktorá spočíva najmä v analýze zdrojov hnevu, edukácii práce s prejavom hnevu, osvojení si vhodných spôsobov vyjadrenia hnevu, odreagovaní negatívnych emócií, nácviku riešenia konfliktov/ efektívnom zvládaní konfliktov.

Podporu a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa, ktoré podporujú zdravý vývin dieťaťa. Ide najmä o zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, na poskytovanie podnetov ako vnímať a odhaľovať potenciál dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, na podporu empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov, na reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku. V rámci tejto podpory sa uskutočňuje aj identifikácia prvkov rodinného systému, ktoré mali, majú, alebo môžu mať vplyv na rizikový vývin dieťaťa: životný štýl rodiny, komunikácia v rodine, (spoznanie a rozlíšenie rôznych typov reakcií na problémové správanie a nácvik konštruktívnej komunikácie), analýza rodinných vzťahov, podpora potenciálu a silných stránok rodiny, citlivé sprostredkovanie rizikových faktorov rodinného systému, identifikácia okruhov potenciálnych zmien a stratégia zmeny malých krokov a podobne.

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania výchovného programu je 80 hodín.

b) Sociálny program je zameraný na rozvoj a posilnenie rodičovských kompetencií prostredníctvom nácviku a podpory rodičov samostatne riešiť situáciu dieťaťa, vytvárať stabilné a bezpečné prostredie pre dieťa a naplňovať jeho potreby.

Cieľom sociálneho programu je podpora a rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu, sprevádzanie rodiny pri zvládaní situácií v oblasti starostlivosti o deti a zabezpečenie ich potrieb.

Sociálny program je určený pre rodiny s problémami sociálneho fungovania (napr. nezamestnanosť, mnohohodetné rodiny, rodiny na hranici chudoby ktorých niektorý z členov je zdravotne postihnutý, prípadne chronicky chorý a vyžaduje zvýšenú starostlivosť, zadlžené rodiny, prípadne rodiny v exekúcii, nepľnoletí rodičia, rodičia zanedbávajúci starostlivosť o dieťa, v ktorých jeden z rodičov je/bol vo výkone trestu odňatia slobody).

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny centrum v rámci sociálneho programu vykonáva opatrenia zamerané na:

Nácvik a rozvoj sociálnych kompetencií

Pomoc pri dosahovaní žiaducich spoločenských kompetencií, najmä osvojenie si sociálnych zručností, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie v rôznych životných scenároch, podpora pozitívnej komunikácie, pomoc pri uplatnení svojho osobného potenciálu, posilňovanie sociálneho statusu, pomoc pri zvládaní aktuálnej krízy, zaistenie podpory komunity, v ktorej dieťa/rodič žije, orientácia na budúcnosť - schopnosť stanoviť cieľ.

Nácvik a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny

Bilancia rodinných financií, zhodnotenie ekonomickej situácie rodiny, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov.

Starostlivosť o domácnosť

Najmä podpora pri tvorbe vhodného a bezpečného prostredia pre fyzický, psychický a sociálny rozvoj detí a rodiny, posilňovanie pozitívnych zvykov a rodinných tradícií, upevňovanie hygienických a stravovacích návykov, nácvik starostlivosti o domácnosť – poriadok, pranie, varenie, motivácia jednotlivých členov rodiny k plneniu bežných povinností v domácnosti – vhodné zadelenie povinností medzi členov rodiny.

Zabezpečenie starostlivosti o deti

Posilňovanie schopnosti rodičov identifikovať a napĺňať potreby detí, pomoc rodičom porozumieť špecifikám jednotlivých vývinových období dieťaťa, viesť rodičov k zabezpečeniu zmysluplného trávenia voľného času detí, podpora záujmu rodičov o vzdelávanie detí a plnenie povinnej školskej dochádzky, podpora záujmu rodičov o všeobecný zdravotný stav (aktuálny stav, prístup k adekvátnej zdravotnej starostlivosti a jej využívanie – napr. povinné očkovanie, preventívne prehliadky), prístup k informáciám v oblasti zdravia a zvládanie zdravotných problémov a podobne.

Nácvik a rozvoj rodičovských zručností pri výchove

Zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, na poskytovanie podnetov ako vnímať a odhaľovať potenciál dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, na podpora empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov, na reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku.

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania sociálneho programu je 80 hodín.

4.3.1.2 Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o SPODaSK) uložená maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom.

a) Sociálne poradenstvo je zamerané na spoluprácu dlhodobejšieho charakteru s cieľom ovplyvniť sociálnu situáciu dieťaťa/rodiča pri prekonávaní nepriaznivej životnej situácie.

Sociálne poradenstvo je určené mnohoproblémovým **rodinám**, napr. s problémom sociálnych rolí rodiny, problémom vo vzťahu k formálnym inštitúciám, ťažkosťami so zvládaním sociálnych zmien (opustenie pôvodnej rodiny, strata zamestnania, dlhodobé vážne ochorenie, odchod alebo návrat člena rodiny z výkonu trestu, s interpersonálnymi konfliktami v rôznych sociálnych vzťahoch, sociálnymi deficitmi (napr. chýbajúci domov, chýbajúce peniaze,...), problémami sociálnej adaptácie, problémami v oblasti rizikových sociálnych javov.

Cieľom tohto podprogramu je poskytovanie sociálneho poradenstva rodičom dieťaťa a dieťaťu, s cieľom mobilizácie vnútorných a vonkajších zdrojov ich prirodzeného prostredia, napĺňanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podpora rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny centrum v rámci sociálneho poradenstva vykonáva opatrenia zamerané na:

Rozvoj sociálnych kompetencií

Pomoc pri dosahovaní užitočných spoločenských kompetencií, osvojenie si sociálnych zručností, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie dieťaťa alebo rodiča v rôznych životných scenároch, podpora pozitívnej komunikácie, pomoc dieťaťu, rodičovi uplatniť svoj osobný potenciál, posilňovanie sociálneho statusu dieťaťa, rodiča, pomoc pri zvládaní aktuálnej krízy, zaistenie podpory komunity, v ktorej dieťa a rodič žije, orientácia na budúcnosť schopnosť stanoviť cieľ.

Finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti rodiny /ekonomický rozvoj rodiny

Bilancia rodinných financií, zhodnotenie ekonomickej situácie domácnosti, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov.

Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa

Najmä zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospelovania, podpora empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov a reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku.

Optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia

Identifikácia prvkov rodinného systému, ktoré mali, majú, alebo môžu mať vplyv na rizikový vývin dieťaťa: životný štýl rodiny, komunikácia v rodine, (spoznanie a rozlíšenie rôznych typov reakcií na problémové správanie a nácvik konštruktívnej komunikácie), analýza rodinných vzťahov, podpora potenciálu a silných stránok rodiny, citlivé sprostredkovanie rizikových faktorov rodinného systému, identifikácia okruhov potenciálnych zmien a stratégia zmeny malých krokov a podobne.

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania programu sociálne poradenstvo je 60 hodín.

b) Psychologické poradenstvo je určené rodinám, kde rodičia majú výchovné problémy s deťmi a problémy so správaním detí. Je zameraný na podporu rodičovstva pri voľbe

vhodného výchovného prístupu k danému dieťaťu a celkovému prehĺbeniu vzťahov v rodine. Tiež na podporu budovania identity, rozvoja a podpory schopností a zručností plniť si svoju rodičovskú rolu.

Psychologické poradenstvo je určené dieťaťu s problémovým správaním, pre delikventným správaním, antisociálnymi a disociálnymi problémami, emocionálnymi problémami; rodičom, ktorí nedokážu naplňať rodičovskú rolu v oblasti výchovy a socializácie svojich detí a zabezpečovania bezpečného prostredia pre svoje deti.

Cieľom je prostredníctvom odborných intervencií podporiť rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a tiež riziko vzniku prehĺbenia krízovej situácie v rodine. Poskytnúť pomoc rodičovi, ktorý má problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci psychologického poradenstva zameriava napríklad na tieto témy:

Problémy prejavujúce sa v rodine

- zisťovanie psychologických potrieb dieťaťa a jednotlivých členov rodiny, scitlivovanie rodičov voči potrebám detí
- pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom
- ventilácia napätia a negatívnych pocitov ktoré vznikajú pri konfliktnej situácii v rodine sprevádzanie emočným prežívaním
- pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (nastavovanie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie
- nácvik komunikačných zručností

Problémy prejavujúce sa v škole

- práca s emóciami a zvyšovanie frustračnej tolerancie
- pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi učiteľom, rovesníckou skupinou a dieťaťom
- podpora dieťaťa pri vytváraní pozitívneho sebaobrazu
- nácvik komunikačných zručností a riešenia konfliktných situácií

Rizikové správanie

- zisťovanie psychologických potrieb dieťaťa a jednotlivých členov rodiny
- pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom
- práca s emóciami a zvyšovanie frustračnej tolerancie
- edukácia týkajúca sa dôsledkov rizikového správania

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania programu psychologické poradenstvo je 40 hodín.

4.3.2 Ďalšie opatrenia vykonávané ambulantnou alebo terénnou formou

na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa.

4.3.2.1 Opatrenia na zhodnotenie situácie dieťaťa na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa (§ 73 ods. 6 písm. a) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 5) zákona o SPODaSK)

Program je zameraný na vykonávanie opatrení na zhodnotenie a analýzu situácie dieťaťa a rodiny, v ktorej sa momentálne nachádza, vyhodnotenie napĺňania potrieb dieťaťa, zhodnotenie možných rizík a ohrození, ako aj na zmapovanie kompenzačných mechanizmov rodiny riešiť situáciu. Výsledkom programu nie je určenie miery ohrozenia dieťaťa, ale

participácia (príprava odborných podkladov) s orgánom SPODaSK na určení alebo overení miery ohrozenia dieťaťa.

Tento program môže centrum vykonávať v prípadoch, kedy vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa, centrum sa v rámci tohto programu spolupodieľa na jednoznačnom určení alebo overení miery ohrozenia dieťaťa.

Program je možné vykonávať pre dieťa, rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, pre ktorých je potrebné vykonať alebo zabezpečiť vykonávanie opatrení v prípade nepriaznivej životnej situácie alebo novej situácie u jedného alebo oboch rodičov a dieťaťa, pričom rodina nie je schopná riešiť problémy a konflikty v rodine, sociálne a iné problémy v rodine a v medziľudských vzťahoch, pre rodinu so špecifickým problémom.

Cieľom programu je príprava odborných podkladov na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny.

Program je zameraný na nasledovné oblasti:

Zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať

- Všeobecný zdravotný stav: zbežný skrining telesného a duševného prospievania, zhodnotenie prístupu k adekvátnej zdravotnej starostlivosti a jej využívania, prístupu k informáciám v oblasti zdravia a zvládanie starostlivosti o dieťa pri zdravotných problémoch
- Schopnosť učiť sa, učenie sa: zhodnotenie záujmu rodičov o vzdelávací proces dieťaťa, komunikácia rodičov so školou, zhodnotenie kvality prípravy na vyučovanie (z hľadiska dieťaťa i rodiča), zabezpečenie pomôcok na vyučovanie, stravy, oblečenia apod., záujem o vzdelávacie úspechy/neúspechy dieťaťa, schopnosti a ochoty riešiť prípadné výchovné a vzdelávacie problémy v škole, apod.
- Emočný vývoj a správanie: zhodnotenie schopnosti dieťaťa primerane vyjadriť emócie a zvládať primeranú záťaž, schopnosť a ochota prispôsobiť sa sociálnym normám, schopnosť vytvárať vzťahy, a pod.
- Rodinné a sociálne vzťahy: zhodnotenie schopnosti dieťaťa vytvárať stabilné vzťahy s dospelými a rovesníkmi, zhodnotenie spôsobu komunikácie dieťaťa s rodičom, detí medzi sebou (súrodenecká súdržnosť, prispievanie k pomoci druhým, pochopenie druhých) a pod.
- Identita dieťaťa a sociálna prezentácia: zhodnotenie schopnosti dieťaťa uvedomovať si svoje silné i slabé stránky a ich prezentácie vo svojom sociálnom prostredí (uvedomovanie si dôsledkov svojho správania), znalosti osobnej a rodinnej histórie, pocitu spolupatričnosti k rovesníckej skupine, rodine apod.
- Samostatnosť a sebaobsluha: zhodnotenie schopnosti zvládnutia úkonov sebaobsluhy vzhľadom k veku a rozumovým schopnostiam, schopnosti vytvárať samostatné rozhodnutia a zároveň schopnosť preberať za ne zodpovednosť, schopnosť predvídať následky svojich rozhodnutí a konania, apod.

Zhodnotenie rodičovskej starostlivosti

- Základná starostlivosť: zhodnotenie schopnosti rodičov zabezpečiť dieťaťu dostatočné množstvo a kvalitu potravy, tepla, bývania, oblečenia, a celkovej základnej starostlivosti o dieťa, apod.
- Zaistenie bezpečia a ochrany: zhodnotenie schopnosti rodičov rozpoznať riziko a nebezpečenstvo, schopnosti zabezpečiť dieťaťu bezpečné prostredie doma i mimo domov, schopnosti rozpoznať riziká súvisiace so zneužívaním návykových látok, a podobne.
- Citová vrelosť: zhodnotenie schopnosti rodičov napĺňať emocionálne potreby dieťaťa: oceňovanie, povzbudzovanie, prejavovanie záujmu o dieťa a jeho prežívanie, schopnosti ovládať svoje emocionálne reakcie, a podobne.
- Stimulácia a podnety: zhodnotenie schopnosti rodičov vytvárať pre dieťa priestor na učenie a rozvíjanie sa, vytvárať pre dieťa priestor na trávenie voľného času a čerpanie prínosu z týchto aktivít, viesť dieťa k samostatnosti vzhľadom k veku a schopnostiam dieťaťa, a podobne.
- Vedenie a hranice: zhodnotenie schopnosti rodičov aplikovať výchovné postupy (stanovanie hraníc, nastolenie zmien v správaní a ich udržanie), poskytovanie vhodného sociálneho a morálneho vzoru pre dieťa, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosť nájsť a aplikovať vhodné riešenia, a podobne.
- Stabilita: zhodnotenie schopnosti rodičov poskytnúť dieťaťu stabilné prostredie a minimalizovať zmeny bezprostredne sa týkajúce jeho bežného života (ako napr. časté sťahovanie, zmeny školských a predškolských zariadení), a podobne.

Zisťovanie názoru dieťaťa

Získavanie informácií od dieťaťa o jeho vnímaní aktuálnej situácie v jeho sociálnom prostredí a vzťahoch (v rodine, škole, rovesníckej skupine), o jeho túžbach, plánoch a potrebách a miere ich napĺňania.

Zhodnotenie funkčnosti rodinného systému v sociálnom prostredí

- Rodinná história a fungovanie rodiny: zhodnotenie funkčnosti rodinného systému z hľadiska zaradenia sa do verejného, kultúrneho a spoločenského prostredia.
- Širšia rodina: zhodnotenie funkčnosti podpornej siete v rámci širšej rodiny (sociálna, psychická i materiálna podpora).
- Bývanie: zhodnotenie bytových podmienok z hľadiska bezpečnosti, funkčnosti, základného vybavenia a údržby.
- Zamestnanie a finančná situácia: zhodnotenie schopnosti rodičov zabezpečovať pravidelný príjem rodiny s cieľom uspokojiť základné potreby dieťaťa, schopnosť rodičov hospodáriť s finančnými prostriedkami a podobne.
- Sociálne začlenenie rodiny: zhodnotenie miery sociálnej integrácie alebo izolácie dieťaťa a jeho rodiny.

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 24 hodín.

4.3.2.2 Odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii (§ 73 ods. písm. b) + § 11 ods. 3) písm. b) bod 1 zákona o SPODaSK)

Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodine, ktorá sa ocitla v novej životnej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca a rodiny.

Cieľom programu je zmiernenie možného negatívneho dopadu novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava napríklad na tieto témy:

Zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa

- pomoc pri zlepšení alebo obnove vzťahu dieťaťa s rodičom (pravidlá komunikácie, stretávania, identifikácia zdrojov konfliktných situácií)
- pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny
- sociálne poradenstvo ohľadom starostlivosti a výchovy dieťaťa (zjednotenie výchovných postupov a plnenia povinností vyplávajúcich z povinnej školskej dochádzky dieťaťa, zabezpečenie zdravotnej, finančnej, sociálnej starostlivosti)

Strata/nezvestnosť/odchod významnej vzťahovej osoby dieťaťa

- pomoc a podpora dieťaťu pri vyrovnávaní sa s úmrtím, nezvestnosťou alebo odchodom rodiča, blízkej osoby
- poskytnutie sociálneho poradenstva rodičovi/om a sprevádzanie pri vybavovaní náležitostí súvisiacich so vzniknutou situáciou

Zmena zdravotného stavu dieťaťa, rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inej blízkej osoby

- pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa s novou životnou situáciou a pri hľadaní zdrojov rodiny
- sociálne poradenstvo pri riešení nepriaznivej finančnej situácie rodiny spôsobenej zmenou zdravotného stavu, informovanie o možnostiach pomoci

Zmena alebo strata bývania

- pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa so zmenou alebo stratou bývania
- poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešenia aktuálnej situácie
- pomoc pri adaptácii na nové sociálne prostredie (pomoc pri včlení sa do novej sociálnej komunity, vyhľadávaní možností trávenia voľného času, budovaní nových vzťahov a udržiavaní predošlých a podobne)

Zmena vo fungovaní rodiny

- pomoc a podpora rodiny pri začlenení novej udalosti do systému fungovania rodiny (narodenie ďalšieho dieťaťa, návrat alebo odchod rodiča VTOS, nový partner rodiča, nezamestnanosť, zmena zamestnania rodiča s výrazným vplyvom na fungovanie rodiny, zmena životného štýlu jedného alebo viacerých členov rodiny)
- edukácia o možnom vplyve novej udalosti na jednotlivých členov rodiny, ako aj na celý rodinný systém
- sociálne poradenstvo a sprevádzanie pri riešení vzniknutých problémov súvisiacich s adaptáciou na novú situáciu v rodine (pomoc a sprevádzanie pri vybavovaní

dokladov a štátnych sociálnych dávok, pomoc pri nastavovaní riešenia aktuálnej finančnej situácie a podobne)

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 40 hodín.

4.3.2.3 Odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa (§ 73 ods. písm. b) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona o SPODaSK)

Program je zameraný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa, cieľom je zlepšenie starostlivosti o dieťa, o domácnosť a ekonomickej situácie rodiny, zameriava sa na identifikáciu vonkajších a vnútorných zdrojov rodiny, ktoré vedú k úprave rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa.

Program je určený pre rodinu s deťmi v nepriaznivej rodinnej a sociálnej situácii, ktorá zlyháva vo viacerých funkciách, a tým ohrozuje fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa alebo na dieťa pôsobia negatívne vplyvy z okolia.

Cieľom je úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava napríklad na tieto témy:

Podpora a rozvoj rodičovskej roly

- posilnenie identifikácie s rolou rodiča, podpora jej akceptácie a s ňou súvisiacich práv a povinností
- zhodnotenie silných a slabých stránok rodiča, jeho schopnosti vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, schopnosti aplikovať výchovné postupy, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosti nájsť a aplikovať vhodné riešenia
- posilnenie kompetencií a sociálnych zručností rodičov v oblasti komunikácie

Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine

- podpora a posilnenie vzťahov v rodine prostredníctvom identifikácie vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny, pomoci pri získavaní nadhľadu na problémové situácie a poskytnutie priestoru na ventiláciu vnútorného prežívania
- podpora akceptácie, empatie a autenticity v rodine, upevňovanie a posilňovanie vzťahových väzieb medzi členmi rodiny
- podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a strávenie voľného času
- podpora pri riešení konfliktných situácií (napr. analýza príčin a nácvik nového správania)

Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa

- pomoc pri vyhodnotení silných a slabých stránok rodiny v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia rodičov o vývinových štádiách dieťaťa a jeho potrieb v priebehu vývinu
- edukácia rodičov ohľadom starostlivosti o dieťa primerane jeho veku (napr. zdravotná starostlivosť - dodržiavanie liečebného režimu, povinné očkovanie, hygiena, bezpečné prostredie, výživa)

- pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív a negatív zvoleného výchovného štýlu, korekcia v oblasti výchovného štýlu
- vedenie a nácvik konkrétnych zručností (napr. nácvik hygienických návykov, správneho podávania liekov pri chorobe dieťaťa, prebaľovania, dojčenia, kúpania, prípravy dieťaťa na vyučovanie, plánovania aktívneho trávenia voľného času detí, komunikácie s dieťaťom a upevňovanie zmeny vo výchovnom štýle)

Nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti/ ekonomických kompetencií rodiny

Bilancia rodinných financií, zhodnotenie ekonomickej situácie rodiny identifikácia a zadefinovanie finančných zdrojov, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a motivácia rodičov k uplatneniu sa na trhu práce a schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov, a podobne.

Starostlivosť o domácnosť

Analýza jednotlivých aspektov fungovania spoločnej domácnosti a podpora pri tvorbe vhodného a bezpečného prostredia pre fyzický, psychický a sociálny rozvoj detí a rodiny, posilňovanie pozitívnych zvykov a rodinných tradícií, upevňovanie hygienických a stravovacích návykov, nácvik starostlivosti o domácnosť – poriadok, pranie, varenie, motivácia jednotlivých členov rodiny k plneniu bežných povinností v domácnosti – vhodné zadelenie povinností medzi členov rodiny, a podobne.

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 85 hodín.

4.3.2.4 Odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch (§ 73 ods. písm. b) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona o SPODaSK)

Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodine mobilizáciou zdrojov rodiny v prospech eliminácie jej problémov.

Program je určený pre deti a ich rodiny, ktoré potrebujú pomoc pri riešení problémov v rodine a medziľudských vzťahoch, v ktorých sa prejavujú problémy v správaní detí (ako napr. záškoláctvo, šikanovanie, problémy s učením, agresívne správanie, úteky z domu, nerešpektovanie autorít, experimentovanie s návykovými látkami, predčasná sexualita, pomoc pri zvládaní emočnej nestability).

Cieľom je poskytnutie odbornej pomoci pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahov s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava napríklad na tieto témy:

Problémy prejavujúce sa v rodine

- identifikácia zdrojov konfliktných situácií v rodine
- ventilácia napätia a negatívnych pocitov, ktoré vznikajú pri konfliktných situáciách v rodine
- scitlivovanie rodičov voči potrebám detí
- pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny

- edukácia pri výskyte rizikového správania (identifikácia príčin, dôsledkov, prevencia vzniku a možnej recidívy rizikového správania)
- pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (nastavovanie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie) a jeho aplikácie do rodinného systému

Problémy prejavujúce sa v škole

- identifikácia zdrojov konfliktných situácií v školskom kolektíve a ventilácia vznikajúceho napätia, nácvik riešenia konfliktných situácií
- edukácia rodičov alebo dieťaťa o požiadavkách na dieťa z hľadiska domácej prípravy na vyučovanie (nastavenie harmonogramu prípravy, prípravy a zabezpečenia školských pomôcok a podobne)
- pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi učiteľom, rovesníckou skupinou a dieťaťom

Problémy v oblasti finančného hospodárenia

- identifikácia pôvodu vzniku finančných problémov (zdravotné znevýhodnenie člena rodiny, úmrtie v rodine, strata zamestnania, rodina s dlhmi a exekúciami a podobne)
- poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešení podľa identifikovaných príčin
- pomoc pri nastavení riešenia finančnej situácie rodiny (konsolidácia finančného hospodárenia rodiny)

Problémy so začlenením sa do spoločnosti

- identifikácia problému začlenenia dieťaťa a rodiny do spoločnosti (etnicita, vierovyznanie, alternatívny životný štýl, rodina s členom vo VTOS, rodina s dlhodobo vážne chorým členom a podobne)
- poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešení podľa identifikovaného problému

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 30 hodín.

4.3.2.5 Odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností (§ 73 ods. písm. b) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona o SPODaSK)

Program sa zameriava na rozvoj a nácvik základných rodičovských zručností, na uspokojovanie potrieb detí, uvedomenie si silných stránok a rezerv rodičov pri starostlivosti o deti, na predchádzanie zanedbávania dieťaťa a predchádzanie vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia.

Program je určený pre rodiny, v ktorých je ohrozený zdravý fyzický, sociálny a psychický vývin dieťaťa z dôvodu rozpadu rodiny, krízovej situácie v rodine, nevládnutých rodičovských zručností, nedostatočnej starostlivosti a neuspokojovania základných životných potrieb dieťaťa, v ktorých je rodič, nevládajúci starostlivosť o dieťa (napr. rodič z málo podnetného prostredia), pre rodiny s dieťaťom, kde hrozí riziko vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia.

Cieľom je rozvoj a obnova kompetencií rodičov v starostlivosti o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava napríklad na tieto témy:

Podpora a rozvoj rodičovskej roly

- posilnenie identifikácie s rolou rodiča, podpora jej akceptácie a s ňou súvisiacich práv a povinností
- zhodnotenie silných a slabých stránok rodiča, jeho schopnosti vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, schopnosti aplikovať výchovné postupy, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosti nájsť a aplikovať vhodné riešenia, apod.
- posilnenie kompetencií a sociálnych zručností rodičov v oblasti komunikácie

Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine

- podpora a posilnenie vzťahov v rodine prostredníctvom identifikácie vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny, pomoci pri získavaní nadhľadu na problémové situácie a poskytnutie priestoru na ventiláciu vnútorného prežívania
- podpora akceptácie, empatie a autenticity v rodine, upevňovanie a posilňovanie vzťahových väzieb medzi členmi rodiny
- podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a strávenie voľného času
- podpora pri riešení konfliktných situácií (napr. analýza príčin a nácvik nového správania)

Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa

- pomoc pri vyhodnotení silných a slabých stránok rodiny v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia rodičov o vývinových štádiách dieťaťa a jeho potrieb v priebehu vývinu
- edukácia rodičov ohľadom starostlivosti o dieťa primerane jeho veku (napr. zdravotná starostlivosť - dodržiavanie liečebného režimu, povinné očkovanie, hygiena, bezpečné prostredie, výživa)
- pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív/negatív zvoleného výchovného štýlu, korekcia v oblasti výchovného štýlu
- vedenie a nácvik konkrétnych zručností (napr. nácvik hygienických návykov, správneho podávania liekov pri chorobe dieťaťa, prebaľovania, dojčenia, kúpania, prípravy dieťaťa na vyučovanie, plánovania aktívneho trávenia voľného času detí, komunikácie s dieťaťom a upevňovanie zmeny vo výchovnom štýle)

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 75 hodín.

4.3.2.6 Opatrenia zamerané na pomoc s uľahčením zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa formou poskytovania sociálneho alebo iného odborného poradenstva (§ 73 ods. 6 písm. d) + § 44a ods. 1 písm. a) zákona o SPODaSK)

a) Sociálne poradenstvo

Program sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie realizácie náhradnej rodinnej starostlivosti a sprevádzanie náhradných rodičov pri riešení výchovných a rodinných problémov.

Program je určený pre rodiny (fyzické osoby, ktorým je dieťaťo zverené do NOS, pestúni a poručníci, ktorí sa osobne starajú o dieťaťo) s dieťaťom v náhradnej starostlivosti, ktorá

má problém s adaptáciou na novú situáciu, v ktorých sa vyskytujú výchovné problémy alebo rodinné problémy.

Cieľom programu je poskytnutie sociálneho poradenstva náhradnému rodičovi, ktoré uľahčí realizáciu náhradnej starostlivosti a poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémoch.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava najmä na tieto témy:

Pomoc náhradnými rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie

- pomoc a podpora pri upevňovaní vzťahu medzi náhradným rodičom a dieťaťom
- pomoc pri zvládaní náhradnej starostlivosti a jej vplyvu na rodinný systém
- pomoc pri riešení problémov s výchovou (voľba výchovných štýlov, nastavovanie pravidiel atď.)

Poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradných rodičov

- pri uplatňovaní zákonných nárokov (napr. štátnych sociálnych dávok)
- pri riešení finančnej situácie rodiny (konsolidácia finančného hospodárenia rodiny a podobne)
- pri príprave dieťaťa na osamostatnenie (výber a plánovanie ďalšieho vzdelávania, zamestnania, podpora sebestačnosti dieťaťa)

Sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní alebo obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou

- zhodnotenie silných a slabých stránok náhradnej rodiny pri obnove vzťahu dieťaťa s jeho biologickou rodinou
- pomoc pri vyladení vzťahov medzi náhradnými a biologickými rodičmi a dieťaťom
- podpora identity dieťaťa (kultúrna, etnická, náboženská identita apod.) a kontinuity jeho životnej histórie

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 40 hodín.

b) Psychologické poradenstvo

Program je zameraný na podporu rodičovstva náhradných rodičov, pomoc pri voľbe vhodného výchovného prístupu k danému dieťaťu a celkovému prehĺbeniu vzťahov v rodine a budovania identity.

Program je určený pre náhradných rodičov, pre rodiny s dieťaťom v NS, ktoré má problém s identitou a adaptáciou na novú situáciu, potrebujú pomoc a podporu pri obnove vzťahu s biologickou rodinou, pri riešení výchovných alebo rodinných problémov a vyrovnávaní sa so stratou.

Cieľom je poskytnutie pomoci náhradnému rodičovi pri bezpodmienečnom prijatí dieťaťa, jeho biologickej rodiny a pôvodu, a pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava najmä na tieto témy:

Pomoc náhradnými rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie

- pomoc a podpora pri upevňovaní vzťahu medzi náhradným rodičom a dieťaťom
- pomoc pri zvládaní náhradnej starostlivosti a jej vplyvu na rodinný systém

- pomoc pri riešení problémov s výchovou (voľba výchovných štýlov, nastavovanie pravidiel atď.)

Poskytovanie psychologického poradenstva náhradným rodičom

- sprevádzanie a podpora novovzniknutých vzťahoch, odborná pomoc v prípade vzniknutých problémov (stabilizácia prežívania, podpora hľadania nových riešení apod.)
- identifikácia dynamiky rodinného systému – komunikačné štýly, atmosféra v rodine, výchovné metódy, spôsob riešenia konfliktov
- sprevádzanie pri vytváraní vzťahov dieťaťa s náhradnou rodinou, jej jednotlivými členmi, širšou rodinou a okolím

Sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní alebo obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou

- zhodnotenie silných a slabých stránok náhradnej rodiny pri obnove vzťahu dieťaťa s jeho biologickou rodinou
- pomoc pri vyladení vzťahov medzi náhradnými a biologickými rodičmi a dieťaťom
- podpora identity dieťaťa (kultúrna, etnická, náboženská identita apod.) a kontinuity jeho životnej histórie

Uľahčenie riešenia výchovných alebo rodinných problémov v náhradnej rodine

- identifikácia skutočných príčin problémov, práca na explorácii problému, hľadaní možných riešení
- podpora očakávanej zmeny v správaní dieťaťa (pomoc pri pochopení minulej traumy detí), voľba vhodného výchovného štýlu pri danom dieťati

Psychologické poradenstvo náhradnému rodičovi pri pomoci dieťaťu vyrovnat' sa so stratou

- pomoc pri spracovaní straty – strata vzťahov v rodine (úmrtie v biologickej rodine i náhradnej rodine)
- spoznanie osobnej histórie záťaží a strát dieťaťa a porozumenie jeho spôsobom vyrovnávania sa s prežívanými emóciami

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 60 hodín.

4.3.2.7 Opatrenia zamerané na pomoc s uľahčením zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa v spojitosti s riešením výchovných alebo rodinných problémov (§ 73 ods. 6 písm. d) + § 44a ods. 1 písm. b) bod 1 zákona o SPODaSK)

Program je kombináciou programu uvedeného v časti 4.3.2.4 a časti 4.3.2.6.

4.3.2.8 Poskytovanie sociálneho poradenstva ambulantnou formou mladým dospelým po ukončení náhradnej starostlivosti (§ 73 ods. 6 písm. e) zákona o SPODaSK)

Program sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie začlenenia mladého dospelého do pracovného a sociálneho prostredia po ukončení náhradnej starostlivosti.

Program je určený pre mladého dospelého, ktorému skončila náhradnú starostlivosť nariadená súdom a má záujem zlepšiť svoje sociálne zručnosti potrebné pre začlenenie sa do spoločnosti.

Cieľom je poskytnutie odbornej pomoci a podpory mladému dospelému pri zaraďovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život.

Podľa potrieb mladého dospelého sa centrum v rámci tohto programu zameriava najmä na tieto témy:

Poskytnutie odbornej pomoci a podpory pri zaraďovaní do pracovného života

- pomoc pri orientácii mladého dospelého pri možnosti uplatnenia na trhu práce, prehodnotenie možnosti ďalšieho vzdelávania, doplnenia si kvalifikácie (napr. rekvalifikačné kurzy)
- poskytnutie sociálneho poradenstva pri získavaní a vyhodnocovaní informácií potrebných pri hľadaní zamestnania
- pomoc pri príprave na pracovný pohovor (potrebne dokumenty, príprava na pracovný pohovor – oblečenie, spôsob vyjadrovania sa, informovanie sa o ponúkanom mieste/firme atď.)
- pomoc a podpora pri osvojovaní a upevňovaní pracovných návykov

Poskytovanie sociálneho poradenstva v otázke bývania

- sprevádzanie mladého dospelého pri kontakte so vzťahovými osobami, zváženie možnosti návratu do prirodzeného rodinného prostredia
- poskytnutie sociálneho poradenstva o možnostiach bývania pre mladého dospelého - pomoc pri orientácii v dostupných alternatívach bývania („domov na pol ceste“, ubytovňa, prenájom bytovej jednotky, kúpa nehnuteľnosti)
- poskytnutie pomoci pri uplatňovaní si zákonných nárokov spojených s bývaním

Poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom finančnej gramotnosti

- poskytnutie sociálneho poradenstva v oblasti finančnej gramotnosti s ohľadom na príjmy a výdaje, hospodárenie s finančnými prostriedkami, tvorba finančnej rezervy
- pomoc pri zostavovaní a vedení osobného rozpočtu (plánovanie osobných financií, tvorba úspor, využívanie bankových a nebankových produktov)

Pomoc pri vytváraní a udržaní podpornej siete interpersonálnych vzťahov mladého dospelého

- pomoc pri budovaní a upevňovaní vzťahov mladého dospelého s rodinou a širším okolím
- pomoc pri orientácii v dostupných voľnočasových aktivitách (pomoc pri plánovaní zmysluplného využívania voľného času, rozvoj záujmov)
- poskytnutie informácií a sprostredkovanie kontaktu na pomáhajúce organizácie v okolí

Odporúčaná maximálna dĺžka trvania tohto programu je 60 hodín.

4.3.2.9 Poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách (§ 73 ods. písm. b) + § 11 ods. 3 písm. d) zákona o SPODaSK)

Program je určený pre rodiny s dieťaťom s krízou identity, ktoré prežíva spracovávanie vlastnej identity ako nadmernú záťaž, primárne v období dospievania. Je zameraný na spoznávanie zjavných i skrytých atribútov, ktoré ovplyvňujú sebadôveru, pochopenie

mechanizmov utvárania žiaducich návykov v správaní a získanie inšpiratívnych tipov, ako budovať sebavedomie a preskúmať svoje hodnotové orientácie.

Cieľom programu je stabilizácia prežívania a správania dieťaťa, seba prijatie dieťaťa, podpora a akceptácia dieťaťa rodičom.

Podľa potrieb dieťaťa a rodiny sa centrum v rámci tohto programu zameriava najmä na tieto témy:

Sebavedomie a seba prijatie dieťaťa

- pomoc pri poznávaní jeho silných a slabých stránok
- pomoc so seba prijatím – smerovanie k poznaniu seba a nadobudnutie sebaúcty, budovanie sebavedomia uvedomovaním si a rozvíjaním silných stránok
- pomoc pri identifikácii sa so sociálnymi rolami – pomenovanie rolí, pomocou ktorých je možné odpovedať na otázku kto som, kým som
- vedenie k realistickým očakávaniam a plánovaniu budúcnosti vrátane možných problémov, strát a prehier
- pomoc pri nadviazaní kontaktu s vlastnými potrebami a vedomím vlastných hraníc – podpora vyjadrovania vlastných potrieb a oceňovanie zdravého asertívneho správania

Podpora prežívania dieťaťa

- podpora prežívania formou uvoľňovania pocitov, emócií, napätia, zvládania stresu a nácvik sebaregulácie, pomoc pri hľadaní emočnej podpory vo svojom sociálnom okolí
- vedenie k porozumeniu súvislosti, ktoré vedú k problémom a k následnej zmene prežívania a správania
- podpora pri zmene postojov (napr. v dospievaní neprijemné pocity z vlastného tela a pochybnosti o sebe a zmysle života)

Práca s rodinou

- práca s rodičmi zameraná na akceptáciu dieťaťa, zmiernenie konfliktov medzi rodičom a dieťaťom,
- hľadanie a podpora vhodných, pozitívnych vzorcov komunikácie a správania rodiča voči dieťaťu,
- pomoc pri rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov s ohľadom na osobnosť a potreby dieťaťa.

4.3.2.10 Opatrenia v rozchodových alebo rozvodových situáciách určené pre dieťa a rodičov (§ 73 ods. písm. b) + § 11 ods. 2 zákona o SPODaSK)

Uvedené opatrenia centrum aktuálne nerealizuje z dôvodu, že nedisponuje personálnymi kapacitami s príslušnými odbornými zručnosťami v tejto mimoriadne citlivej problematike.

4.3.3 Proces vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou

Centrum začína s vykonávaním opatrení pre dieťa a jeho rodinu alebo pre mladého dospelého na základe písomného odporúčania úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (orgánu SPODaSK) alebo na základe uloženého výchovného opatrenia.

Zoznámenie zamestnancov centra s klientmi prebieha počas kontrakčného stretnutia za prítomnosti manažéra prípadu z orgánu SPODaSK. Pokiaľ klienti dobrovoľne prijímajú pomoc a podporu centra, centrum s nimi uzatvorí dohodu o vykonávaní opatrení ambulantnou alebo terénnou formou. Súčasťou dohody je aj plán vykonávania opatrení. Pri vykonávaní ambulantných výchovných opatrení orgán SPODaSK predloží centru rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia, informáciu o vykonaných opatreniach orgánom SPODaSK a rozsah ambulantného výchovného opatrenia vyjadrený v hodinách, ak nie je takýto rozsah určený v rozhodnutí.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou na základe dohody vyhotoví centrum v spolupráci s rodičom alebo inou fyzickou osobou, ktorá sa o dieťa stará. Cieľ plánu vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou je totožný s cieľom sociálnej práce orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Plán obsahuje konkrétne odborné metódy, podrobnosti ich vykonávania, rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách, označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý bude za vykonávanie opatrení pre fyzické osoby zodpovedať, počet zamestnancov, ktorí sa budú na vykonávanie opatrení podieľať, dôvody ukončenia vykonávania odborných činností, spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre.

Každý program je spravidla členený na tri fázy:

1. Počiatočná, iníciaľna, úvodná fáza – prvý kontakt s klientom:

- nadviazanie vzťahu s dieťaťom, rodinou, vytvorenie poradenskej atmosféry
- zisťovanie základných anamnestických údajov a ich spracovanie
- uzavretie poradenského kontraktu (vytvorenie pracovného modelu, časový harmonogram – dohoda o organizácii stretnutí atď.)

2. Stredná fáza - zdefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia

- porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania
- definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje
- plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny.

3. Záverečná fáza:

- zhodnotenie procesu vykonávania opatrení, poradenského procesu
- zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny - ustálenie sebakomáhajúcich zručností
- ukončenie pomoci a podpory dieťaťa a jeho rodine.

Programy sú realizované najmä individuálne, kombináciou terénnej a ambulantnej formy vykonávania opatrení SPODaSK. Podľa zamerania ich realizujú sociálni pracovníci a psychológovia.

Centrum poskytuje orgánu SPODaSK priebežné správy, spravidla každé dva mesiace a záverečnú správu s odporúčaniami. V prípade potreby môže centrum orgánu SPODaSK navrhnúť ďalšie vykonávanie opatrení pre dieťa a jeho rodinu, následne orgán SPODaSK zašle centru nové odporúčanie pre vykonávanie opatrení pre danú rodinu.

5. Celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet miest v jednotlivých budovách centra

Celkový počet miest pre pobytovú formu je 38. Z toho je

- 8 miest v profesionálnych náhradných rodinách v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom
- 18 miest v samostatných skupinách (v každom rodinnom dome 9 miest)
- 12 miest v špecializovaných samostatných skupinách (v každom rodinnom dome 6 miest).

6. Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu detí a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou

Rodinný dom Rakárenska 50/A, Malacky – samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s tromi nadzemnými podlažiami. Prízemie domu má viacúčelové využitie. Pre účely samostatnej skupiny je na prízemí vstupná chodba, práčovňa s pračkou a sušičkou a šatňa pre zamestnancov. Na nadzemné podlažia vedie schodisko. Na prvom poschodí je kuchyňa, obývačka s jedálňou, zariadenia pre osobnú hygienu detí delené podľa pohlavia a zariadenia pre osobnú hygienu zamestnancov a jedna menšia izba len pre jedno dieťa.

Na druhom poschodí sú štyri izby pre deti, miestnosť pre zamestnancov a zariadenia pre osobnú hygienu detí delené podľa pohlavia, sprchy majú závesy. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, spravidla sú v jednej izbe umiestnené dve deti. Na oknách sú žalúzie.

Súčasťou domu pri vstupe je drevený prístrešok, kde je umiestnený záhradný nábytok. Pri dome je dvor, ktorý je čiastočne oplotený. Na zatravnenej časti sú umiestnené hracie prvky.

Časť prízemnia rodinného domu so samostatným vchodom je využívaná na vykonávanie odborných metód práce s rodičmi, prípadne blízkymi osobami detí umiestnených v centre, na umožnenie pobytu rodiča alebo blízkej osoby počas jeho návštevy dieťaťa v centre v odôvodnených prípadoch. Časť tohto priestoru slúži aj na vykonávanie odborných metód fyzioterapie.

Rodinný dom Duklianskych hrdinov 32, Malacky – samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s dvomi nadzemnými podlažiami. Na prízemí domu je vstupný priestor, chodba, obývací izba s jedálňou, miestnosť pre zamestnancov, kuchyňa, komora, práčovňa, zariadenie pre osobnú hygienu detí a zariadenie pre osobnú hygienu zamestnancov. Schodisko z obývacej izby vedie na chodbu na poschodí. Z chodby je samostatný vstup do každej z piatich izieb pre deti a zariadení pre osobnú hygienu detí delených podľa pohlavia, sprchy majú závesy. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, spravidla sú v jednej izbe umiestnené dve deti. Jedna z izieb je o rozlohe 6,45 m² je pre ubytovanie dieťaťa využívaná výnimočne v prípade vyššieho počtu umiestnených detí najmä s ohľadom na zachovanie súrodeneckých väzieb. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia. Na oknách sú žalúzie alebo rolety.

Pri dome je oplotený dvor, ktorý má zatrávenú časť, vybetónovanú plochu pre umiestnenie letného altánku. Nachádza sa tu aj záhradný domček na náradie a drevený prístrešok pre uskladnenie bicyklov pre deti.

Rodinný dom Jozefa Kubinu 38, Malacky – špecializovaná samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s dvomi nadzemnými podlažiami. Na prízemí je chodba, kúpeľňa so sprchovacím kútom, umývadlom a WC určená pre zamestnancov skupiny. Z chodby je vstup do miestnosti pre zamestnancov skupiny a do miestnosti pre suché uskladnenie potravín, zeleniny a ovocia. Chodba je prepojená s kuchyňou a obývacou izbou s jedálňou. Kuchyňa je od chodby a obývačky oddelená neúplnou priečkou s možnosťou uzatvorenia dvierok.

Prístup na poschodie je zabezpečený schodiskom. Na poschodí rodinného domu sa nachádza chodba, z ktorej sa vchádza samostatne do každej zo štyroch izieb pre deti. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, aktuálne sa v tomto dome nachádzajú len chlapci. V dvoch izbách môžu byť umiestnené najviac dve deti a ďalších dvoch izbách môžu byť deti umiestnené najviac po jednom. Vybavenie izieb je prispôsobované potrebám detí v závislosti ich zdravotného postihnutia. Na poschodí sa nachádza aj kúpeľňa s WC, vaňou a sprchovacím kútom. Na oknách sú žalúzie.

Pri rodinnom dome je oplotená záhrada. V záhrade je umiestnený drevený prístrešok s dreveným záhradným nábytkom, nachádzajú sa tam hracie prvky, ako je napr. hojdačka, malý kolotoč, trampolína. Na odkladanie bicyklov pre deti a záhradného nábytku počas zimných mesiacov slúži drevený záhradný domček.

Rodinný dom Hviezdoslavova 73, Malacky – špecializovaná samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s dvomi nadzemnými podlažiami a pivnicou. Na prízemí je vstupná hala, z ktorej sa vchádza samostatnými dvermi do obývacej izby, kuchyne s jedálňou, skladu potravín a zariadenia na osobnú hygienu pre zamestnancov. Na tomto podlaží sa nachádza aj zimná záhrada a práčovňa.

Zo vstupnej haly vedie schodisko na poschodie, kde sa nachádza hala, z ktorej sa vchádza do troch samostatných izieb pre deti a do kúpeľne s WC, vaňou a sprchovacím kútom so závesom. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, aktuálne sa v tomto dome nachádzajú len chlapci. Na oknách sú žalúzie.

Celý rodinný dom je podpivničený. Priestory suterénu slúžia na prevádzkové účely centra.

Pri dome sa nachádza oplotený dvor, na ktorom sa nachádza drevený prístrešok s krbom a záhradným nábytkom. Tieto priestory využívajú deti, ako aj zamestnanci administratívy. Dvor slúži aj na parkovanie najmä služobných motorových vozidiel. Z dvora sa vchádza do oplotenej záhrady. Nachádza sa tu drevený prístrešok, jeho jedna časť slúži na odkladanie bicyklov pre deti a druhá na posedenie pre deti a zamestnancov, nachádza sa tu záhradný nábytok. V záhrade sú umiestnené aj hracie prvky, drevená preliezačka so šmýkačkou a trampolína.

Rodinné domy nie sú bezbariérové, z tohto dôvodu nie je možné v centre vykonávať pobytové opatrenia pre imobilné dieťa.

Byt Mierové námestie 12 – priestor pre mladých dospelých

Byt pozostáva z dvoch izieb, kuchyne, predsiene, kúpeľne, WC a dvoch loggií. Byt je zariadený účelným nábytkom pre štyri osoby.

7. Počet zamestnancov centra podľa organizačnej štruktúry 50,5.

7.1 Štruktúra pracovných miest, na ktorých sú vykonávané opatrenia SPODaSK s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov

Organizačná zložka	Pobytová forma					Ambulantná a terénna forma		
	Pozícia	Vzdelanie				Pozícia	Vzdelanie	
		VŠ II. stupeň	VŠ I. stupeň	Úplné stredné	Stredné		VŠ I. stupeň	VŠ II. stupeň
Odborný tím	Sociálny pracovník	2		0	x	Sociálny pracovník	x	4
	Psychológ	2	x	x	x	Asistent sociálnej práce	0	x
	Fyzioterapeut	x	0,5	x	x	Psychológ	x	1
		x	x	x	x			
SUS - samostatná skupina Rakárenska 50/A	Vychovávateľ (PZ)	2	0	1	x			
	Pomocný vychovávateľ	0	0	1	2			
SUS - samostatná skupina Duklianskych hrdinov 32	Vychovávateľ (PZ)	1	1	1	x			
	Pomocný vychovávateľ	0	0	2	1			
SUS - špecializovaná samostatná skupina Jozefa Kubinu 38	Vychovávateľ (PZ)	0	1	1	x			
	Pomocný vychovávateľ	0	0	2	1			
	Opatrovateľ	0	0	3	x			
SUS - špecializovaná samostatná skupina Hviezdoslavova 73	Vychovávateľ (PZ)	1	0	1	x			
	Pomocný vychovávateľ	0	0	1	2			
	Opatrovateľ	0	1	1	x			
Profesionálni náhradní rodičia		1	0	3	0			

7.2 Ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi

Centrum pri zabezpečovaní odbornej pomoci využíva

- bezplatné služby centier pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie,
- špecializovaných zariadení (napr. diagnostika a poradenstvo pri starostlivosti o deti s poruchou autistického spektra) formou ambulantných služieb,
- platené služby odborníkov špecializujúcich sa na vybrané oblasti starostlivosti o deti s traumou,
- zdravotnú starostlivosť formou psychoterapie u klinického psychológa (len pri vybraných deťoch)
- platené služby odborníka poskytujúceho metódy hydroterapie, hipoterapie, kanisterapie.

8. Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

Aktuálny program centra je zverejnený na jeho webovom sídle centra, čím je zabezpečená možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom ešte pred príchodom do centra, ako aj v čase už vykonávaných opatrení.

S programom centra sú oboznamované deti, ako aj ich rodičia alebo iné fyzické osoby pred vykonávaním opatrení, ako aj deti a rodičia a iné fyzické osoby, pre ktoré sa opatrenia začali vykonávať.

Pri príchode do centra oboznámenie realizuje spravidla sociálny pracovník, prípadne vychovávateľ, ústne formou rozhovoru. Vychovávateľ alebo PNR zohráva pri prijatí dieťaťa do centra významnú úlohu, aby bolo citlivé a rešpektujúce jeho aktuálnu situáciu a následne aj v procese adaptácie. Prvé obdobie využíva na spoznanie sa s dieťaťom, poskytuje dieťaťu informácie spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti, o umiestnení do zariadenia, o jeho právach a povinnostiach, používaných výchovných prostriedkoch, o možnostiach udržiavania styku s rodinou, blízkou osobou.

V prípade potreby sociálny pracovník program, prípadne jeho časť rodičom alebo iným fyzickým osobám odovzdá aj v písomnej podobe. Pokiaľ je to možné, oboznámenie sa realizuje súčasne pre dieťa aj jeho rodiča alebo inú fyzickú osobu, za prítomnosti zamestnanca príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a zamestnanca akreditovaného subjektu, ktorý s rodinou pracuje (ak taký existuje), najneskôr do dvoch týždňov od začatia vykonávania pobytového opatrenia súdu. V prípade pobytových opatrení na základe dohody, ambulantných a terénnych opatrení sú klienti sociálnym pracovníkom s programom oboznámení pri dojednávaní podmienok vykonávania opatrení. Program je vysvetľovaný primerane s ohľadom na vek a rozumové schopnosti všetkých zúčastnených.

So zásadnými zmenami v programe budú do dvoch týždňov, spravidla sociálnym pracovníkom oboznámení aj dieťa a jeho rodič alebo iná fyzická osoba, pre ktoré sa už opatrenia vykonávajú.

9. Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

V rámci vykonávania pobytových opatrení sa v centre vykonáva sociálna práca, psychologická pomoc a starostlivosť, výchovná činnosť, špeciálno-pedagogická starostlivosť.

9.1 Sociálna práca

Sociálny pracovník centra pri práci s dieťaťom a jeho rodinou postupuje najmä v súlade s postupmi prípadovej sociálnej práce. Je to sociálna práca s jednotlivcom, ktorá je však viazaná aj na sociálnu prácu orientovanú na rodinu, skupinu alebo komunitu.

V jednotlivých etapách sociálnej práce

- a) etapa sociálnej evidencie a situačnej analýzy,
- b) etapa hodnotenia, sociálnej diagnostiky a vypracovania plánu sociálnej práce,
- c) etapa sociálnej intervencie,
- d) etapa zaznamenávania dokumentácie a ukončenia prípadu,

sociálny pracovník používa najmä metódy ako je rozhovor a iná komunikácia, pozorovanie, anamnéza.

V druhej etape okrem uvedených základných metód využíva aj ďalšie metódy ako je motivačný rozhovor, aj pomocou návodu s prvkami koučingu, pozorovanie, analýza prostredia, spoločná analýza problémov, krízová intervencia, štúdium dokumentov, sprevádzanie klienta, nácvik pracovných a sociálnych zručností, nácvik rodičovských zručností, rozvoj finančnej gramotnosti. Pri menej spolupracujúcom klientovi alebo klientovi v odpore, motivácia k spolupráci a riešeniu problémov pomocou využitia metódy on-line knižnice, živej knižnice.

Významnou metódou práce sociálneho pracovníka je odborná metóda práce nazývaná prípadová konferencia.

Najmä v etape sociálnej intervencie, kedy sociálny pracovník intenzívne sprevádza dieťa a jeho rodinu, sociálny pracovník vykonáva sociálne poradenstvo, sociálnu terapiu a sociálnu rehabilitáciu.

Sociálny pracovník využíva aj metódy skupinovej sociálnej práce, najmä pri preventívnych a socioterapeutických aktivitách. V rámci skupinového sociálneho poradenstva používa techniky, ako je napríklad riadená diskusia, prezentácia, skupinová práca, brainstorming, hranie rolí, riešenie prípadovej štúdie.

9.2 Psychologická pomoc a starostlivosť

Psychológ pracujúci v centre pri poskytovaní psychologickej pomoci a starostlivosti využíva pri svojej práci najmä nasledujúce metódy a pracovné postupy:

- klinické metódy (pozorovanie, rozhovor, anamnéza, analýza spontánnych produktov)
- testové metódy – dotazníky, škály, projektívne metódy, intelligenčné testy
- metódy individuálneho poradenstva (rozhovor, pozorovanie, analýza spontánnych produktov, hrové techniky)
- metódy skupinovej práce (preventívne, SPV, arteterapia, muzikoterapia, psychogymnastika, hranie rolí)
- psychologické sprevádzanie

9.3 Špeciálnopedagogická starostlivosť

Špeciálny pedagóg vykonáva špeciálnopedagogickú diagnostiku a rediagnostiku, špeciálnopedagogické poradenstvo pre deti, rodičov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na výchove a vzdelávaní klienta, pričom využíva nasledujúce metódy:

- klinické metódy (pozorovanie, rozhovor, anamnéza, analýza spontánnych produktov)
- testové metódy – didaktické testy, vývinové škály, testy špeciálnych schopností, testy lateralit a pod.
- rozbor a hodnotenie výsledkov
- rehabilitácia
 - výchovná – špeciálna edukácia, reedukácia, korekcia, stimulácia (je súčasťou celkovej rehabilitácie)
 - sociálna – psychoterapia, kompenzačná pomoc, ekonomické zabezpečenie, právna pomoc, spoločenská, osvetová
 - pracovná rehabilitácia – ergoterapia, profesionálna orientácia, profesionálna príprava, podporné zamestnanie
- resocializácia
- edukácia
- reedukácia /prevýchova/
- kompenzácia
- korekcia.

9.4 Výchovná činnosť

a) Individuálna a skupinová práca s deťmi, ktorá sa zameriava predovšetkým na

- výchovu a vzdelávanie
- napĺňanie potrieb dieťaťa

- vytváranie bezpečného prostredia pre dieťa
 - podporovanie kontaktu dieťaťa s biologickou rodinou a blízkymi osobami
 - zabezpečenie zdravotnej starostlivosti
 - prípravu dieťaťa na budúcnosť a osamostatnenie sa.
- b) Vedenie pedagogickej dokumentácie – pedagogická diagnostika a rediagnostika, plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej práce s dieťaťom, záznamy o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine dieťaťa (denník dieťaťa), vrátane vedenia osobnej karty dieťaťa a evidencie vreckového. Každému dieťaťu sa zaznamenávajú dôležité udalosti jeho života (fotky na USB, „krabica spomienok“ a pod.)

10. Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Centrum má vypracovaný rámcový program výchovnej činnosti. Tvorbu a implementáciu programu na skupiny zastrešuje zástupca pre oblasť výchovy. Každá samostatne usporiadaná skupina si tento program spracuje s ohľadom na svoje špecifické podmienky a zameranie. Program výchovnej činnosti sa bude tvoriť na začiatku kalendárneho roka na príslušný kalendárny rok. Koordinátor pripraví jeho návrh, ostatní zamestnanci samostatne usporiadanej skupiny ho pripomienkujú a dopĺňajú. Program výchovnej činnosti bude reflektovaný aj v individuálnych plánoch rozvoja osobnosti dieťaťa všetkých detí v samostatne usporiadanej skupine. Program môže byť podľa potrieb samostatne usporiadanej skupiny flexibilne upravovaný. Program je priebežne (mesačne) vyhodnocovaný na pravidelných pracovných poradiach jednotlivých samostatných skupín s odborným tímom.

Výchovná činnosť je zameraná na zdravý životný štýl, či už v oblasti fyzického zdravia, ako aj duševného zdravia, na rozvoj jednotlivých zložiek osobnosti, na morálny vývin, na multikulturalitu, úctu k tradíciám, preventívne aktivity, bezpečnosť cestnej premávky, spoločenské správanie, rozvoj finančnej gramotnosti. Pri každej výchovnej činnosti bude pomenovaná zodpovedná osoba, časový horizont a spôsob uskutočnenia plánovanej činnosti (konkrétna aktivita: beseda, dotazník, rozhovor, zážitková a hrová aktivita ...). Konkrétne výchovné aktivity zohľadňujú záujmy detí a sú v súlade s individuálnymi plánmi výchovnej práce jednotlivých detí v skupine.

Individuálne plány výchovnej práce mesačne tvorí a vyhodnocuje spolu s dieťaťom (s ohľadom na vek a mentálnu úroveň) vychovávateľ (pedagogický zamestnanec), ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti. Podrobne bod 11.1.

V centre je uplatňovaný rámcový režim dňa, ktorý je v jednotlivých samostatne usporiadaných skupinách upravovaný podľa špecifických podmienok danej skupiny (napr. vek detí, zdravotné postihnutie)

Dni školského vyučovania		Víkendy, sviatky, prázdniny	
6.00	budíček	8.00-9.30	individuálny budíček, raňajky, ranná hygiena
6.00-6.20	ranná hygiena, obliekanie	9.30-12.00	pomoc pri varení obeda, desiata
6.20-7.00	raňajky, príprava na odchod do školy	12.00-13.00	obed, pomoc v kuchyni
7.00	odchod do školy	13.00-15.00	oddych, voľno časové aktivity
13.00-14.30	príchod zo školy	15.00-15.30	olovrant
14.30-15.00	olovrant	15.30-18.00	výchovné aktivity s deťmi, vychádzky
15.00-17.00	povinná individuálna príprava detí do školy, písanie úloh, krúžky	18.00-18.30	večera
17.00-17.50	voľno časové a výchovné aktivity, krúžky, vychádzky	18.30-19.00	pomoc detí pri upratovaní podľa rozpisu služieb
17.50-18.20	večera	19.00-20.00	večerná hygiena detí (vrátane strihania vlasov, nechtov)
18.20-19.00	pomoc detí pri upratovaní podľa rozpisu služieb	20.00-22.00	pozeranie TV, spoločenské hry.....
19.00-19.45	večerná hygiena detí, príprava detí na spánok	22.00 -	spánok
19.45-20.30	ukladanie detí na spánok, priestor na čítanie alebo počúvanie rozprávky, podľa veku a želania detí, večierka		
20.30-6.00	spánok		

Pri výchovnej činnosti používa vychovávateľ nástroje pozitívnej motivácie. Tieto vychovávateľ vyberá individuálne podľa veku, osobnosti a mentálnej spôsobilosti dieťaťa. Slúžia na podporu želaného správania detí a zároveň ako odmena za vzorné plnenie povinností, mimoriadne zásluhy, pomoc, službu a pod.

Ide o škálu,

- od sociálnych odmien ako je objatie, potľapkanie, pohladenie, držanie za ruku, úsmev, žmurknutie, pochvala pred inými deťmi;
- cez materiálne odmeny, napr. hračky, sladkosti, výber obľúbeného jedla, oblečenie;
- ďalej privilégiá, ako napr. návšteva kina, cukrárne, výber programu pre skupinu, predĺženie individuálnej vychádzky alebo predĺženie času pozerania TV, či používania internetu alebo vlastného mobilu, predĺženie večierky cez víkend, pozvanie kamarátov na oslavu menín či narodenín;
- prípadne symbolické odmeny, ako je odznak, medaila, obrázok usmiatej tváre, zvláštne vysvedčenie alebo vyznamenanie a rôzne iné drobnosti.

11. Opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a personálne zabezpečenie tejto prípravy

11.1 Poskytnutie základných informácií o

- právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti,
- výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
- potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
- právach dieťaťa,
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča (ďalej len „PNR“).

11.2 Nácvik praktických zručností

vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
- prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
- komunikačné zručnosti,
- rozvoj výchovných zručností,
- riešenie záťažových situácií v rodine,
- spoluprácu v tíme odborníkov,

Manžel záujemcu o prípravu je povinný zúčastniť sa najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností, venovaných najmä témam:

- vývinové štádia dieťaťa a jeho potreby,
- príchod a odchod dieťaťa z PNR,
- strata a trauma,
- PNR ako systém.

11.3 Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,

- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti. V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

11.4 Organizačné podmienky prípravy

- V prípade záujmu o prípravu prejavenej formou písomnej žiadosti, bude centrum záujemcu najneskôr do 15 dní od prijatia žiadosti písomne informovať o možnostiach termínov začatia prípravy v Centre pre deti a rodiny Malacky, ale aj o termínoch začatia príprav v okolitých centrách. Záujemca o prípravu bude mať možnosť vybrať si termín a miesto začatia prípravy podľa vlastného uváženia.
- Po prijatí žiadostí o prípravu centrum pre záujemcov zrealizuje informačné poradenstvo zamerané na kvalifikačné predpoklady a rozsah prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti.
- Odporúčaný počet záujemcov/fyzických osôb o prípravu na vykonávanie PNR: 5-12 osôb.
- Dĺžka trvania prípravy: ukončenie najneskôr do 3 mesiacov /časový fond 60 resp. 80 hodín/od kedy začala príprava.
- Odporúčaný pomer k rozvrhnutiu časofondu -poskytnutie základných informácií – 40 %-návrik praktických zručností – 60 %
- Pri uzavretí Dohody o realizácii prípravy sa záujemcovi poskytne podrobnejší obsah prípravy a metodická príručka pre profesionálneho náhradného rodiča,
- Povolená neúčast' záujemcu na skupinových aktivitách je najviac 10 % časového fondu, pričom musí byť riadne zdokladovaná. Akceptovateľnými dôvodmi sú práceneschopnosť, úmrtie v rodine a pod. Zameškaný čas je potrebné si nahradiť individuálne po dohode s odborným tímom.

11.5. Personálne zabezpečenie prípravy

Riaditeľ centra menuje koordinátora prípravy, ktorým môže byť sociálny pracovník alebo psychológ, príp. iný člen odborného tímu. Zároveň zriadi tím na prípravu a písomne menuje jeho členov. Súčasťou tímu je najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa v študijnom odbore psychológia.

Na účely zabezpečenia odborníka k príslušnej téme obsahu prípravy môže centrum prizvať aj externého lektora, ktorý nie je členom realizačného tímu.

11.6 Plán realizácie prípravy v roku 2021

Centrum pre deti a rodiny Malacky bude v roku 2021 realizovať prípravu v období od 28.06.2021 do 22.08.2021
od 08.11.2021 do 31.12.2021.

12. Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, ktoré smerujú k naplneniu hlavného cieľa odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami. Tento cieľ určí zodpovedný zamestnanec orgánu SPODaSK a sociálny pracovník centra (po konzultácii s odborným tímom centra) spoločne, pri prijatí dieťaťa do centra na pobytové opatrenie súdu najneskôr v lehote dvoch týždňov od umiestnenia dieťaťa v zariadení. Cieľ je výstupom odbornej metódy práce/prípadovej konferencie. Cieľ je možné na základe vyhodnotenia prijatých opatrení a úloh v rámci dohodnutých termínov zmeniť. Okrem určeného cieľa odbornej práce obsahuje kontaktné údaje na koordinátorov plnenia plánu a úloh na strane centra – sociálny pracovník, ako aj na strane orgánu SPODaSK.

Čiastkové plány individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, ktoré nadväzujú na jeho hlavný cieľ sú

- a) plán sociálnej práce,
- b) plán výchovnej práce s dieťaťom,
- c) hlavné úlohy psychologickkej činnosti psychológa centra,
- d) hlavné úlohy špeciálnopedagogickej činnosti špeciálneho pedagóga centra,
- e) plán činnosti pre rodinu počas krátkodobých pobytov dieťaťa v rodinnom prostredí, najmä v procese sanácie.

Podkladom pre vypracovanie čiastkových plánov je komplexné posúdenie situácie dieťaťa – vstupná diagnostika dieťaťa (sociálna, zdravotná, psychologická, pedagogická, špeciálnopedagogická) a jeho rodiny, vrátane výstupov z úvodnej prípadovej konferencie, na ktorú sociálny pracovník prizýva všetky blízke osoby v živote dieťaťa.

Organizovanie prípadových konferencií, plánovanie sociálnej práce a jej vyhodnocovanie v centre vykonáva sociálny pracovník.

V individuálnom pláne rozvoja osobnosti dieťaťa sa uvedie aj termín prehodnotenia plnenia cieľa odbornej práce spolu s prehodnotením plnenia jednotlivých čiastkových plánov, ktoré nadväzujú na cieľ odbornej práce. **O spôsobe a kritériách a nasledujúcom termíne hodnotenia plnenia cieľa odbornej práce individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a čiastkových plánov sa dohodne na spoločnom stretnutí sociálny pracovník, psychológ, vychovávateľ samostatne usporiadanej skupiny, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR. Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa sa následne vyhodnocuje priebežne, v závislosti od stanovených termínov plnenia úloh individuálne pre jednotlivé dieťa.**

Plán sociálnej práce vypracováva a vyhodnocuje sociálny pracovník, obsahuje ciele sociálnej práce a konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov a ďalšie náležitosti v súlade s legislatívou.

Plán výchovnej práce s dieťaťom vypracováva vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti/PNR spolu s dieťaťom (s ohľadom na jeho vek a rozumové schopnosti). Plán je vyhodnocovaný spoločne s dieťaťom a súčasne je vypracovaný plán na ďalšie obdobie. Plán výchovnej práce sa zameriava najmä na nasledujúce oblasti, pričom vychádza z aktuálnych schopností, zručností a možností dieťaťa: oblasť výchovy (sebaobslužné činnosti), oblasť

sociálnych zručností (spolurozhodovanie, finančná gramotnosť), oblasť vzdelávania a pomoci pri príprave do školy - silné a slabé stránky, oblasť záujmovej a rekreačnej činnosti (talent a voľný čas), oblasť emocionality (prežívanie, vzťah k sebe, k iným), oblasť zdravotnej starostlivosti, oblasť spolupráce s rodinou dieťaťa a blízkymi osobami. Za vypracovanie a vyhodnocovanie plánu výchovnej práce s dieťaťom umiestneným v PNR zodpovedá PNR v spolupráci s odborným tímom.

Plán činnosti pre rodinu počas krátkodobých pobytov dieťaťa v rodinnom prostredí, najmä v procese sanácie, obsahuje úlohy pre rodiča a úlohy pre dieťa. Plán vypracováva vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti, prípadne koordinátor samostatnej usporiadanej skupiny alebo PNR, prípadne sociálny pracovník. Po skončení krátkodobého pobytu rodičia zhodnotia plnenie úloh v časti na to určenej a dokument odovzdajú službukonajúcemu vychovávateľovi alebo PNR, ktorý tento plán tiež vyhodnotí.

Hlavné úlohy psychologickkej činnosti pri napĺňaní cieľa individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa vypracováva a vo vopred dohodnutých intervaloch vyhodnocuje psychológ centra.

Uvedené plány a hlavné úlohy starostlivosti poskytovanej odbornými zamestnancami centra sú zdieľané v spoločnom úložisku dokumentov, čím je zabezpečená aktuálna informovanosť všetkých zúčastnených zamestnancov centra. V písomnej podobe sú súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.

Pri novoprijatom dieťati adaptačné obdobie v centre trvá spravidla jeden mesiac. Psychológ sleduje adaptáciu dieťaťa, poskytuje dieťaťu odbornú pomoc, vyhodnocuje adaptačné obdobie. Vyhodnotenie adaptácie opíše v správe zo vstupnej psychologickkej diagnostiky dieťaťa, ktorá je súčasťou komplexného posúdenia situácie dieťaťa, a to do jedného mesiaca od prijatia dieťaťa. Ak adaptácia ešte nie je dostatočná, sleduje ju naďalej a vyhodnotí ju najneskôr do vypracovania komplexného posúdenia situácie dieťaťa – vstupnej diagnostiky, t. j. do 3 mesiacov od prijatia dieťaťa. Vychovávateľa/PNR vypracujú prvý plán výchovnej práce, spoznávajú a napĺňajú potreby dieťaťa v spolupráci s odborným tímom a monitorujú adaptáciu dieťaťa na nové prostredie.

13. Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

V centre sa utvárajú podmienky na záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a iné voľnočasové aktivity a na prejavovanie náboženského vyznania a viery.

Zamestnanci centra cielene u dieťaťa rozvíjajú jeho schopnosti a talent. Mesto Malacky má dostatok možností pre realizáciu rôznych záujmových činností. Záujmové krúžky sú organizované v základných školách, v špeciálnej základnej škole a v Centre voľného času. Deti môžu navštevovať aj Základnú umeleckú školu, Mestské kultúrne centrum a Mestskú knižnicu. V oblasti športových činností môžu byť deti aktívne v rôznych športových kluboch. Tiež môžu navštevovať tanečné krúžky, rozvíjajúce rôzne štýly tanca, moderný, spoločenský a podobne.

Rekreačná činnosť je deťom poskytovaná v čase letných a zimných prázdnin podľa finančných možností centra formou letných a zimných detských táborov, lyžovačiek, pobytov na chate v Pezinku. Počas školského roka deti pravidelne navštevujú plaváreň. Pri každom z rodinných domov je dvor, kde sa nachádza záhradný nábytok na spoločné posedenie, oslavy, opekanie. Pri niektorých domoch sú aj hracie prvky, ako je trampolína, hojdačka, šmýkačka a rôzne preliezačky. Na realizovanie voľnočasových aktivít poslúži aj zámocký park, v ktorom sa nachádzajú rôzne cvičebné prvky, futbalový štadión, tréningové ihrisko a detské ihrisko s rôznymi hracími prvkami. V Malackách sa nachádza ešte niekoľko detských ihrísk, detské centrum Farbičky, skatepark, kino, počas zimných mesiacov aj ľadové klzisko. Deti majú k dispozícii bicykle, kolieskové korčule, korčule na ľadové klzisko, stolnotenisový stôl.

V rámci kultúrnej činnosti sa deti zúčastňujú zábavných a kultúrnych podujatí organizovaných v Malackách a ich okolí, ale aj v neďalekej Bratislave.

Deti môžu podľa vlastnej vôle prejavovať náboženské vyznanie a vieru, nie sú v tomto smere k ničomu nútené. V prípade, že sa dieťa rozhodne absolvovať krst a následné významné udalosti náboženského života v rámci registrovaných a bezpečných cirkví (napr. prvé sväté prijímanie, konfirmácia) je v tomto rozhodnutí zamestnancami centra podporované. Pokiaľ je to možné, všetky rozhodujúce úkony sú realizované v úzkej spolupráci s rodičom dieťaťa, alebo inou jemu blízkou osobou.

14. Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Zdravotná starostlivosť je v centre zabezpečovaná prostredníctvom siete zdravotníckych zariadení. V centre nie je vykonávaná ošetrovateľská starostlivosť. Vo všetkých samostatne usporiadaných skupinách a v PNR je povinnou výbavou štandardizovaná lekárnica za účelom poskytnutia prvej pomoci a zásobenie základnými liekmi a zdravotníckym materiálom pre zvládnutie prvých príznakov ochorenia alebo v prípade úrazu. Väčšina zamestnancov centra absolvovala kurz prvej pomoci.

Centrum zabezpečuje pravidelné preventívne lekárske prehliadky, plánované lekárske vyšetrenia a kontroly u odborných lekárov, ako aj vyšetrenia pri akútnom ochorení.

Všeobecnú pediatrickú starostlivosť poskytujú deťom ambulancie v Malackách, najmä MUDr. Gajdová (spádový lekár), MUDr. Sláviková, MUDr. Maršalková. Priamo v Malackách majú deti zo samostatne usporiadaných skupín zabezpečenú aj stomatologickú zdravotnú starostlivosť. Deťom v profesionálnych náhradných rodinách poskytujú všeobecnú pediatrickú zdravotnú starostlivosť pediatrické ambulancie v blízkosti miesta pobytu (výkonu práce) PNR, rovnako majú deti zabezpečenú aj stomatologickú starostlivosť.

Odbornú lekársku starostlivosť pre deti zabezpečujú odborní lekári v Malackách, v Národnom ústave detských chorôb na Kramároch, ale aj v iných odborných detských ambulanciách v Bratislave. Výber pediatra a odborných lekárov pre deti uskutočňuje koordinátor samostatne usporiadanej skupiny alebo PNR, v zložitých prípadoch po konzultácii s odborným tímom a riaditeľom centra. Výber lekára pre dospelých, ako aj odborných lekárov je osobnou záležitosťou mladého dospelého, na základe jeho požiadania mu pomoc pri výbere lekára poskytne sociálny pracovník, prípadne iný člen odborného tímu.

Pedopsychiatrickú starostlivosť zabezpečujú lekári v Národnom ústave detských chorôb na Kramároch v Bratislave. Ambulantnú psychiatrickú starostlivosť u detí v adolescentnom veku s kombinovaným postihnutím, u ktorých je mimoriadne náročné absolvovať návštevu psychiatra v Bratislave a u mladých dospelých zabezpečuje MUDr. Ölvedy v Malackách. Ústavnú psychiatrickú liečbu mladých dospelých zo špecializovaných skupín Centrum môže zabezpečiť v Psychiatrickej nemocnici v Pezinku.

Starostlivosť o dieťa počas ochorenia, vrátane dodržiavania liečebného režimu a podávania liekov zabezpečujú zamestnanci centra. V prípade náhleho zhoršenia zdravotného stavu alebo úrazu zamestnanec centra poskytne prvú pomoc, vyhladá lekársku pohotovostnú službu alebo zavolá rýchlu zdravotnícku pomoc. V prípade hospitalizácie dieťaťa sociálny pracovník informuje rodičov dieťaťa a ponúkne mu možnosť pobytu rodiča s dieťaťom počas hospitalizácie. Počas hospitalizácie dieťaťa ostávajú zamestnanci centra s dieťaťom v telefonickom a pokiaľ je to možné aj v osobnom kontakte.

Počas krátkodobého pobytu dieťaťa mimo centra zabezpečuje zdravotnú starostlivosť rodič, príbuzný alebo blízka osoba v plnom rozsahu. Ak dôjde počas krátkodobého pobytu k zmene v zdravotnom stave dieťaťa, rodič, príbuzný alebo blízka osoba túto skutočnosť oznámi sociálnemu pracovníkovi, koordinátorovi samostatne usporiadanej skupiny prípadne riaditeľovi centra.

15. Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Každé dieťa, ktoré je prijaté do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme základných a stredných škôl, predškôláci môžu navštevovať materskú školu. V Malackách je niekoľko základných škôl. Spádová škola pre centrum sa nachádza na Záhoráckej 95. Materská škola má 6 elokovaných pracovísk v rámci Malaciek.

Pri zabezpečení povinnej školskej dochádzky v základnej škole má však centrum ťažkosti s prijatím dieťaťa uprostred školského roka. Taktiež má centrum ťažkosti s integráciou detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, súvisiacimi s telesným postihnutím. Veľké ťažkosti má centrum pri zabezpečovaní plnohodnotného výchovno-vzdelávacieho procesu u detí, ktoré majú špecifické potreby v dôsledku vývinovej traumy, poruchy pripútania, traumatických zážitkov v rannom detstve, zanedbávania a iného. Napriek prideleným asistentom učiteľov, sú niektoré deti z centra v škole iba trpené.

Deti zo samostatne usporiadaných skupín navštevujú základné školy a špeciálnu základnú školu spravidla v Malackách, ojedinele s ohľadom na špecifické individuálne potreby dieťaťa a schopnosť dieťaťa samostatne dochádzať, navštevujú školy v Bratislave. Deti z PNR spravidla navštevujú základné školy v mieste bydliska PNR, resp. podľa dohody PNR, odborného tímu a prípadne aj rodiča dieťaťa.

Stredné školy deti a mladí dospelí navštevujú mimo Malaciek, väčšinou v Bratislave, nakoľko v Malackách sa nachádza len jedna stredná škola a tou je gymnázium.

Prípravu na školské vyučovanie zabezpečujú vychovatelia/profesionálni náhradní rodičia. Žiaci stredných škôl sa na vyučovanie pripravujú spravidla samostatne, závisí to od potrieb a schopností dieťaťa, vychovávateľ/PNR mu v prípade potreby poskytuje pomoc a podporu.

Mladí dospelí sa na vyučovanie pripravujú sami. Dohľad nad dodržiavaním školských povinností a prípadnú pomoc a podporu im poskytuje špeciálny pedagóg centra. Ak má dieťa diagnostikované poruchy učenia, spravidla je individuálne integrované a má školou vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací plán. Pre takéto deti, ale aj pre dieťa, ktoré má len nedostatky vo vedomostiach alebo potrebuje doučovanie, prípravu na vyučovanie v súlade s Plánom výchovnej práce zabezpečuje aj špeciálny pedagóg alebo odborník na daný predmet (napr. lektor cudzích jazykov...)

Deti v predškolskom veku umiestnené v samostatne usporiadaných skupinách môžu navštevovať materskú školu v Malackách. Deti z PNR môžu navštevovať materskú školu spravidla v mieste bydliska PNR. O vhodnosti navštevovania materskej školy spoločne rozhoduje vychovávateľ/PNR a odborný tím.

Centrum uhrádza všetky poplatky súvisiace so školskou dochádzkou na úrovni materskej školy, základnej školy, špeciálnej základnej školy a strednej školy, okrem poplatkov do združenia rodičov. Deti prioritne navštevujú verejné školy, štúdium na súkromných stredných školách musí byť dôkladne zdôvodnené. Školné v týchto školách je možné uhrádzať zo štátneho rozpočtu len po predchádzajúcom súhlase zriaďovateľa centra. Za deti v materskej škole sa školský poplatok neplatí, hradí sa len stravné. Poplatok do združenia rodičov je v záujme dobrých vzťahov s rodičmi ostatných detí v materskej škole detí uhrádzaný z účtu dary a granty.

Mladí dospelí po ukončení pobytového opatrenia súdú sú centrom po všetkých stránkach podporovaní k získaniu primeraného vzdelania úspešným ukončením zvoleného stredoškolského štúdia, resp. učebného odboru. V prípade záujmu mladého dospelého o vysokoškolské štúdium mu centrum poskytne potrebnú podporu. V prípade denného štúdia či už na verejnej alebo súkromnej vysokej škole má mladý dospelý starostlivosť naďalej zabezpečovanú centrom, okrem nákladov na školné na súkromnej vysokej škole. Pokiaľ sa mladý dospelý rozhodne študovať externou formou, je jeho povinnosťou popri štúdiu pracovať a všetky náklady súvisiace so starostlivosťou o seba, ako aj úhradu školného znáša sám mladý dospelý, centrum mu poskytuje bývanie, podporu a pomoc odborného tímu centra.

16. Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

Deti a mladí dospelí majú právo na všetky náležitosti, vyplývajúce zo zákona o SPODaSK a vyhlášky, zákona o rodine, Dohovoru o právach dieťaťa, interných noriem centra.

1. Deti a mladí dospelí majú právo:

- adaptovať sa na náhradné prostredie centra a bezpodmienečné prijatie dieťaťa a jeho rodiny zamestnancami centra
- na stabilné a bezpečné prostredie v náhradnej starostlivosti centra
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, NRS, osamostatňovanie sa
- na ochranu v prostredí centra pred šikanovaním, zneužívaním a násilím
- na súkromie
- stretávať sa s rodičmi, so súrodencami a s fyzickými osobami, ku ktorým majú blízky vzťah
- na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s priateľmi a rovesníkmi

- na vzdelanie podľa svojich schopností
 - na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania
 - na zdravý životný štýl (stravovanie, rekreačná činnosť)
 - na starostlivosť o telesné a duševné zdravie
 - vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ich týkajú
 - na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov centra
 - požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv
 - na ochranu osobných údajov.
2. Deti a mladí dospelí majú právo a možnosť vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ich týkajú, možnosť požiadať pri ochrane svojich práv prostredníctvom komunitných stretnutí jednotlivých samostatne usporiadaných skupín, kde sú prítomné všetky deti danej skupiny, všetci zamestnanci skupiny, členovia odborného tímu a riaditeľ centra. Takéto stretnutia sa konajú v štvrtročných intervaloch, v prípade potreby kedykoľvek (napr. príchod nových detí na skupinu). Z komunitných stretnutí člen odborného tímu alebo pedagogický zamestnanec samostatnej usporiadanej skupiny vyhotovuje záznam.
 3. Deti majú tiež právo navštíviť člena odborného tímu, ako aj riaditeľa kedykoľvek. Majú právo vyjadriť svoje názory aj anonymne prostredníctvom schránky umiestnenej pri vstupe do administratívnej budovy centra.
 4. Deti z PNR majú možnosť kedykoľvek, najmä však počas návštevy v PNR komunikovať s členom odborného tímu, na požiadanie dieťaťa alebo odporúčenie člena odborného tímu aj s riaditeľom.

Pokiaľ rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo odobraté, centrum je povinné spolupracovať s rodičmi pri výchove a starostlivosti o deti. Centrum je povinné rešpektovať práva rodičov.

1. Rodičia majú právo na informácie o dieťati. Informácie o dieťati podáva sociálny pracovník, s ktorým si rodič dohodne stretnutie alebo mu podá informácie telefonicky, ak je presvedčený, že komunikuje s rodičom. Informácie o bežnom fungovaní dieťaťa a vzdelávacom procese dieťaťa môže podať aj vychovávateľ. Súhrnné informácie o dieťati rodič dostáva aj počas prípadovej konferencie.
2. Rodičia majú právo na udržiavanie kontaktu s dieťaťom (viac v časti 16.1)
3. Rodičia majú právo požiadať súd o zrušenie ústavnej starostlivosti alebo o zrušenie neodkladného opatrenia, či výchovného opatrenia, na základe ktorého bolo dieťa odňaté z ich starostlivosti. V centre im je v tejto veci poskytnutá odborná pomoc.

16.1 Opis spôsobu, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre, môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah

Dieťa, pre ktoré je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu, má právo stretávať sa s rodičom, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak. Centrum, orgán SPODaSK a obec poskytujú dieťaťu a jeho rodičovi pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu ich rodinných pomerov iným príbuzným, blízkou osobou

Po prijatí dieťaťa do centra už počas prvého stretnutia centra s rodičmi, či inými blízkymi príbuznými, prípadne inými blízkymi osobami sociálny pracovník dohodne spôsob ich kontaktu s dieťaťom, ktorý bude v záujme dieťaťa. V súlade s vekom a rozumovou vyspelosťou dieťaťa psychológ a sociálny pracovník dieťaťu sprostredkujú pravdivé informácie o jeho pôvode, rodičoch a primerane je mu vysvetlené, prečo nemôže bývať so svojimi rodičmi. Spravidla je v adaptačnej fáze dieťaťa umožnený telefonický kontakt a osobný kontakt v centre za prítomnosti zamestnanca centra. V prípade neuzatvorenia dohody, podmienky stretávania sa s dieťaťom určí centrum s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa. Po diagnostike dieťaťa centrum v závere odporučí spôsoby udržiavania kontaktu dieťaťa s rodičmi, príbuznými alebo blízkymi osobami s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodičov, príbuzných alebo blízkych osôb. Kontakt môže byť odporučený telefonický, osobný kontakt prostredníctvom návštevy v centre za prítomnosti zamestnanca centra alebo bez prítomnosti zamestnanca, prostredníctvom vychádzky mimo centra v Malackách, ako aj prostredníctvom krátkodobého pobytu v domácom prostredí rodiča, príbuzného alebo blízkej osoby dieťaťa.

Stretnutia s dieťaťom by mali byť v súlade so smerovaním a cieľmi plánu práce s rodinou. Stretnutia rodiča a dieťaťa, ktoré smeruje k návratu do rodiny a stretnutia, ktoré sú zamerané len na udržanie kontaktu dieťaťa s rodičom, príbuzným alebo blízkou osobou majú inú podobu a inú frekvenciu.

Rodičovi, príbuznému alebo blízkej osobe nie je umožnený žiadny kontakt s dieťaťom pokiaľ je aktuálne pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok, alebo keď javí známky ochorenia infekčnou chorobou, ktorou by sa mohlo dieťa nakaziť.

Pobyt dieťaťa mimo Centra

Pred prvým krátkodobým pobytom dieťaťa mimo centra, zamestnanci centra, spravidla sociálny pracovník a psychológ alebo vychovávateľ, prešetria podmienky v rodine, prípadne centrum požiada o súčinnosť zamestnancov orgánu SPODaSK. Rodič, príbuzný alebo blízka osoba musí prejaviť záujem o krátkodobý pobyt dieťaťa v jeho domácom prostredí oficiálne (osobne, telefonicky alebo písomne) u sociálneho pracovníka centra minimálne 3 pracovné dni pred odchodom dieťaťa na pobyt. Centrum je v tejto lehote povinné oznámiť orgánu SPODaSK čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa mimo centra. Orgán SPODaSK má v tomto čase priestor poskytnúť centru aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa.

Pokiaľ má dieťa blízku osobu, ktorá však nie je v úzkom rodinnom prepojení s dieťaťom (ako rodičia, prarodičia), a táto má záujem s dieťaťom tráviť čas spolu mimo centra je takáto blízka osoba povinná absolvovať informačné poradenstvo.

Pri prevzatí dieťaťa rodič, príbuzný alebo blízka osoba obdrží písomný súhlas centra so zdržiavaním sa dieťaťa mimo centra. Svojim podpisom potvrdí oboznámenie sa s podmienkami pobytu dieťaťa mimo centra a svojimi povinnosťami počas tohto obdobia. Súčasťou súhlasu sú aj kontakty na príslušné zodpovedné osoby, na ktoré sa môže obrátiť v prípade vzniku neočakávaných udalostí.

Pred plánovaným pobytom dieťaťa mimo centra, centrum rozhodne o poskytnutí alebo neposkytnutí príspevku na stravu pre dieťa. Príspevok na stravu vo výške stravnej jednotky alebo jej časti sa rodičovi, príbuznému alebo blízkej osobe vyplatí pri prevzatí dieťaťa.

Príspevok na stravu sa neposkytuje pri pobyte dieťaťa mimo centra u žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť počas vytvárania vzťahu medzi nimi a dieťaťom. Poskytuje sa až po vyhotovení záverečnej správy z nadviazania vzťahu medzi žiadateľmi a dieťaťom, kedy sú už považovaní za blízke osoby dieťaťa.

Či už sa dieťa zdržuje u rodičov, prarodičov, iných príbuzných či blízkych osobách, centrum sleduje a zaznamenáva vplyv pobytu dieťaťa mimo centra na jeho psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin. Centrum v rámci sledovania najlepšieho záujmu dieťaťa vyhodnocuje tieto pobyty a podľa toho nastaví frekvenciu návštev, dĺžku návštev, príp. charakter stretnutí s blízkymi osobami. Prihliada na vek dieťaťa, jeho rozumovú vyspelosť a možnosti spracovania návštev v kontexte jeho prítomnosti a plánovanej budúcnosti. Informácie z vyhodnotení sú jedným z predmetov prípadových konferencií, na ktorých sa súčasne dohodnú nové pravidlá kontaktu, prípadne sa ponechajú v platnosti tie pôvodné.

Pokiaľ je dieťa umiestnené v PNR, kontakt s rodičmi, prarodičmi, súrodencami a blízkymi osobami dieťaťa sa uskutočňuje rovnako, ako je vyššie popísané.

Tak, ako aj ostatní zamestnanci v priamej práci s dieťaťom, aj PNR je povinný podporovať kontakt medzi rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou dieťaťa. Na stretnutia je dieťa dopredu pripravované PNR, preto centrum od rodičov, príbuzných a blízkych osôb vyžaduje dodržiavanie vopred dohodnutého času a miesta stretnutia.

Pobyt rodiča v centre

Pokiaľ je do centra prijaté dieťa s cieľom, že je potrebné upraviť vzťahy medzi rodičom a dieťaťom, a rodič prejaví záujem situáciu riešiť, môžu sa dohodnúť na pobyte rodiča v centre. Centrum má na tieto účely zriadené priestory, ktoré umožňujú rodičovi tráviť čas s dieťaťom a zároveň sa zúčastňovať programu. Centrum písomne dohodne s rodičom podmienky jeho pobytu v centre. V písomnej dohode sa okrem bežných prevádzkových podmienok dohodne aj spôsob, ako bude rodič pracovať na vzťahu s dieťaťom. Centrum v spolupráci s rodičom vyberú jeden z programov podpory rodičovských zručností (obsahovo vhodný modul v príslušnom rozsahu hodín). Pobyt blízkej osoby je viazaný len na čas absolvovania príslušného Programu, najdlhšie tridsať dní. Po jeho absolvovaní pobyt rodiča v centre je ukončený.

Počas vyhlásenia mimoriadnej situácie prípadne núdzového stavu z dôvodu pandémie nového koronavírusu, môže centrum obmedziť osobné stretávanie sa dieťaťa s rodičom alebo blízkou osobou. Kontakt dieťaťa s rodičom alebo blízkou osobou je počas tohto obdobia zabezpečený najmä prostredníctvom informačných technológií.

16.2 Opis spôsobu, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru

Centrum je z tohto pohľadu otvoreným prostredím. Deti majú priestor pre udržanie alebo vytvorenie dôverných vzťahov k osobám mimo centra. Tieto dôverné osoby, či už sú to rodičia, blízke osoby, dobrovoľníci, učitelia v škole, atď. môžu v prípade potreby pomôcť dieťaťu obrátiť sa na uvedené inštitúcie aj bez vedomia centra. Dieťa je informované o svojich právach a povinnostiach a aj o možnosti obrátiť sa na príslušné inštitúcie formou

individuálneho rozhovoru, ako aj prostredníctvom skupinových preventívnych aktivít. Informácie sú deťom sprostredkované s ohľadom na ich vek a rozumové schopnosti. Možnosť obrátiť sa na orgán SPODaSK má dieťa aj počas pravidelnej návštevy dieťaťa konkrétnym zamestnancom tejto inštitúcie. Dieťa má tiež informáciu, ktorý úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vedie jeho spis, avšak len niektoré deti poznajú „svojho sociálneho pracovníka“. Kontakty na verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd a prokuratúru sú umiestnené na viditeľnom mieste pre dieťa a sú aj súčasťou tohto programu.

- Verejný ochranca práv – písomne poštou alebo elektronicky e-mailom:
Kancelária verejného ochrancu práv
Grösslingová 35
P. O. Box 1
820 04 Bratislava 24
e-mail: detskyombudsman@vop.gov.sk
web: www.detskyombudsman.sk
- Komisár pre deti – písomne poštou alebo mailom, telefonicky nonstop
Úrad komisára pre deti
Odborárske námestie 3
811 07 Bratislava
Mail: info@komisarpredeti.sk
Web: www.komisarpredeti.sk
Telefón: +421 950 439 342, +421 2 32 19 16 91
- Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím - písomne poštou alebo mailom, telefonicky
Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
Račianska 153
831 54 Bratislava
Mail: sekretariat@komisar.sk
Telefón: +421 2 20 42 03 09
Web: www.komisarprezdravotnepostihnuty.sk
- Okresný súd Malacky – písomne poštou alebo mailom
Okresný súd Malacky
Mierové nám. 10
90119 Malacky
Mail: podatelnaOSMA@justice.sk
- Okresná prokuratúra Malacky – mailom
Mail: podatelna.opma@genpro.gov.sk

16.3 Opis podmienok doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

Doručovanie pošty

Dieťa, alebo plnoletá fyzická osoba prijatá do centra má právo udržiavať kontakt s blízkymi osobami – medzi ktoré patrí aj listový kontakt.

Listy, ktoré sú určené deťom, alebo plnoletým fyzickým osobám a na obálke je meno dieťaťa uvedené pred adresou centra, neotvára. Výnimku tvoria iba listy, ktoré sú určené deťom do veku 6 rokov, alebo deťom s mentálnym postihnutím, ktoré nevedia čítať. Tieto sú spravidla

pridelené sociálnemu pracovníkovi, ktorý zabezpečí, aby bol list doručený vychovávateľovi, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR, ktorý list s dieťaťom otvorí a prečíta mu ho.

Listy deťom nad 6 rokov, ktoré vedia čítať, sú odovzdané neotvorené. Vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR s dieťaťom o liste hovorí a získané informácie zaznamená v denníku dieťaťa ako aj v Pláne výchovnej práce.

Taktiež plnoletej fyzickej osobe, prijatej do centra, sú listy odovzdané neotvorené.

Prístup na internet a používanie telefónu

Používanie internetu a mobilného telefónu si určuje samostatne usporiadaná skupina alebo PNR vo svojich interných pravidlách (používanie internetu a mobilného telefónu centra je zabezpečené denne v dohodnutom čase). Používanie internetu a telefónu patriaceho deťom je kontrolované z dôvodu ochrany pred sociálno-patologickými javmi. V prípade psychického, mravného, alebo iného ohrozenia dieťaťa, samostatne usporiadaná skupina a PNR umožní prístup dieťaťa k internetu, alebo mobilnému telefónu len v prítomnosti zamestnanca centra.

Mobilné telefóny detí v samostatne usporiadaných skupinách sú v nočných hodinách uschované u službukonajúceho zamestnanca.

17. Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

17.1 Povinnosti rodičov a blízkych osôb

- Rodičia majú povinnosť platiť výživné pre dieťa na účet centra v súlade s rozhodnutím súdu a platnou legislatívou. So zaplateného výživného centrum tvorí dieťaťu úspory na vkladnej knižke alebo sporiacom účte.
- Rodičia majú povinnosť informovať centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa v centre. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch, ako aj iných dôležitých skutočnostiach, napríklad uzatvorenie manželstva, narodenie dieťaťa.
- Rodičia a blízke osoby majú povinnosť dodržiavať dohodnuté pravidlá súvisiace s udržiavaním kontaktu s dieťaťom (viac v časti 16.1)
- Rodičia a blízke osoby sú povinní doručovať poštové zásielky na adresu centra Hviezdoslavova 73, 901 01 Malacky
- Rodičia a blízke osoby majú povinnosť zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa počas návštevy v domácom prostredí tak, aby bolo zachované jeho fyzické a psychické zdravie, uspokojené potreby dieťaťa a ako im to určuje Plán činnosti pre rodinu.
- Rodičia a blízke osoby majú povinnosť informovať centrum ihneď telefonicky na telefónne čísla uvedené v tlačive Súhlas so zdržiavaním sa dieťaťa mimo centra o závažných skutočnostiach, ktoré sa vyskytnú počas pobytu dieťaťa v jeho domácnosti (napr. zmena zdravotného stavu, útek dieťaťa, vážne výchovné problémy, konflikty a pod.).
- Rodičia a blízke osoby majú povinnosť priviesť dieťa do centra v dohodnutom čase, predkladať nimi vyhodnotený Plán činnosti pre rodiny zostavený pre príslušný pobyt dieťaťa mimo centra, predkladať vyúčtovanie príspevkov na stravu a vrátiť preplatok

príspevku, ak bol pobyt dieťaťa skrátený. Taktiež majú povinnosť vrátiť do centra všetky veci, ktoré dieťaťu počas krátkodobého pobytu poskytlo centrum.

- V prípade, že rodičia, prípadne blízke osoby nepoužijú poskytnutý príspevok na stravu na určený účel, centrum môže rozhodnúť, že ďalší príspevok neposkytne.

17.2 Povinnosti detí a mladých dospelých a taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností, vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia

1) Dieťa sa správa doma, v škole aj na verejnosti slušne.

Pri nedodržaní tejto povinnosti môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) jeden celý deň bez pozerania televízie
- b) jeden celý deň bez používania počítača, okrem školských povinností
- c) jeden celý deň bez používania internetu na počítači, ako aj na mobilnom zariadení
- d) jeden celý deň bez používania vlastného mobilného telefónu alebo iného mobilného zariadenia
- e) skrátenie alebo úplné obmedzenie vychádzky v daný deň
- f) upokojenie v nevyhnutne potrebnom čase mimo spoločných priestorov
- g) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci.

V prípade hrubého porušenia tejto povinnosti a to tak, že dôjde až k fyzickému útoku, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a výchovné prostriedky podľa písm. a) až e) vyššie uvedené môžu byť uložené na dlhšiu dobu.

2) Dieťa má povinnosť dodržiavať pravidlá dohodnuté v SUS, ŠUSS, v rodine PNR a v centre. Zamestnanci skupiny vytvárajú pravidlá skupiny spoločne s deťmi. V PNR vytvárajú pravidlá rodinného spoluzitia dospelí spolu s deťmi, aj biologickými.

Dieťa má povinnosť pomáhať a podieľať sa na spoločných potrebách SUS, ŠSUS/PNR. Pomoc dieťaťa v spoločných potrebách spočíva pri príprave stravy, upratovaní, šetrným zaobchádzaním s vybavením centra, vzájomnej pomoci medzi deťmi, pomoci pri údržbe vlastných vecí aj zariadenia SUS, ŠSUS/PNR.

Pri nedodržaní tejto povinnosti môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) vykonávanie domácich prác nad rámec rozpisu služieb na jeden celý deň
- b) skorší odchod na izbu ako je štandardný čas večierky na jeden deň
- c) jeden celý deň bez pozerania televízie
- d) jeden celý deň bez používania počítača, okrem školských povinností
- e) jeden celý deň bez používania internetu na počítači, ako aj na mobilnom zariadení
- f) jeden celý deň bez používania vlastného mobilného telefónu alebo iného mobilného zariadenia
- g) skrátenie alebo úplné obmedzenie vychádzky v daný deň
- h) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci.

V prípade hrubého porušenia týchto povinností, napríklad dieťa svojvoľne opustí priestory centra alebo PNR, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a výchovné prostriedky vyššie uvedené môžu byť uložené na dlhšiu dobu.

3) Dieťa má povinnosť plniť si školskú dochádzku a školské povinnosti z nej vyplývajúce primerane svojim schopnostiam, vrátane povinnosti zúčastňovať sa vyučovacieho procesu v celom jeho trvaní. Všetky vymeškané hodiny musia byť riadne zdôvodnené.

Pri nedodržaní tejto povinnosti môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) jedna domáca úloha na viac
 - b) jedenkrát večerné čítanie ostatným deťom
 - c) čítanie literatúry podľa vlastného výberu dieťaťa v dohodnutom rozsahu a prerozprávanie obsahu
 - d) pomoc s domácou úlohou inému dieťaťu
 - e) skrátenie, prípadne úplné obmedzenie vychádzky o počet vymeškaných hodín v škole (aj kumulatívne, pri dodatočnom zistení počtu vymeškaných hodín)
 - f) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci.
- 4) Dieťa má povinnosť spolupracovať so zamestnancami na ochrane zdravia a bezpečia seba aj ostatných, dodržiavať zásady zdravého životného štýlu, povinnosť vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť pre neho ohrozujúci.

Pri nedodržaní týchto povinností môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) obmedzenie sladkostí, slaných pochutín a sladených nápojov na jeden deň
 - b) samostatná príprava jedla pre všetky deti v jeden deň
 - c) skrátenie alebo úplné obmedzenie vychádzky v jeden deň
 - d) jeden celý deň bez používania počítača, okrem školských povinností
 - e) jeden celý deň bez používania internetu na počítači, ako aj na mobilnom zariadení
 - f) jeden celý deň bez používania vlastného mobilného telefónu alebo iného mobilného zariadenia
 - g) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci.
- 5) V prípade hrubého porušenia týchto povinností, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a výchovné prostriedky podľa písm. a) až f) môžu byť uložené na dlhšiu dobu.
- 6) V prípade obzvlášť závažného porušenia povinností ako opakované požívanie návykových látok dieťa musí absolvovať ambulatnú liečbu.
- 7) Závažné opakované porušenie pravidiel centra alebo spáchanie činu, ktorý je považovaný za priestupok a čin, ktorý by pri dosiahnutí veku trestnej zodpovednosti mohol byť považovaný za trestný čin, centrum dieťaťu poskytne vreckové v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet alebo vkladnú knižku dieťaťa.

- 8) Výchovné prostriedky uložené v dôsledku hrubého porušenia povinností je možné prehodnotiť, ak dieťa na základe uloženého výchovného prostriedku výrazne zmení svoje správanie k lepšiemu. K takémuto prehodnoteniu dôjde na základe spoločného rozhodnutia zamestnancov skupiny/PNR, odborného tímu a dieťaťa.
- 9) Vychovávateľ/PNR uloží dieťaťu taký typ výchovného prostriedku, ktorý bude pre dieťa motivačný a je predpoklad, že bude viesť k zmene správania.
- 10) Všetky deti sú so svojimi povinnosťami a dôsledkami v prípade ich nedodržania, v podobe uloženia výchovných prostriedkov dôkladne oboznámené. Dieťa sa pri uložení výchovného opatrenia, s ktorým nesúhlasí môže obrátiť na koordinátora samostatnej usporiadanej skupiny, ak s uloženým výchovným prostriedkom nesúhlasí ani po komunikácii s koordinátorom, porušenie povinnosti dieťaťa a uloženie výchovného prostriedku prejednávajú zamestnanci samostatne usporiadanej skupiny s odborným tímom. Dieťa umiestnené v PNR sa pri nesúhlase s uloženým výchovným prostriedkom môže obrátiť priamo na odborný tím, ktorý uloženie výchovného prostriedku prejedná s PNR.
- 11) Mladý dospelý má povinnosť dodržiavať pravidlá dohodnuté v Dohode o poskytovaní starostlivosti, v ktorej sú uvedené dôsledky pri ich nedodržaní.

18. Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

- 1) Počas vykonávania pobytového opatrenia súdu je mesačne deťom (od šesť rokov veku) a mladým dospelým pripravujúcim sa na povolanie dennou formou štúdia vyplácané vreckové.
 - a) Dieťaťu umiestnenému v PNR je vreckové poukazované bezhotovostne prevodom na účet PNR spolu s finančnými prostriedkami určenými na zabezpečenie potrieb dieťaťa.
 - b) V samostatne usporiadaných skupinách sú finančné prostriedky určené na vreckové súčasťou rozpočtu vyčleneného pre danú skupinu.
 - c) Mladému dospelému sa vreckové vypláca bezhotovostným prevodom na jeho osobný účet.
- 2) Použitie vreckového je súčasťou plánu výchovnej práce s dieťaťom.
- 3) Koordinátor skupiny alebo PNR vreckové spravidla do 10. dňa v mesiaci vyplatí dieťaťu, ktoré si vreckové prevezme a prevzatie potvrdí svojim podpisom. S ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť si dieťa na základe dohody so zamestnancom skupiny, ktorý ho má v individuálnej starostlivosti alebo PNR, zaznamenanaj v pláne výchovnej práce, uloží vreckové u neho a následne je mu vyplácané vo viacerých čiastkach. Pri narábaní s vreckovým je dieťa usmerňované príslušným zamestnancom skupiny alebo PNR, je vedené k zmysluplnému využívaniu finančných prostriedkov a k sporeniu na hodnotnejšie predmety, po ktorých dieťa túži.
- 4) V prípade škody, ktorú dieťa spôsobí iným deťom v centre alebo v škole, spôsobenia úmyselnej škody na predmetoch vlastného osobného vybavenia alebo na majetku centra, sa dieťa podieľa na náhrade škody z jemu vyplateného vreckového. Takéto udalosti sú s dieťaťom dôkladne prediskutované za prítomnosti zamestnancov samostatne usporiadanej skupiny a odborného tímu, prípadne riaditeľa centra, dieťa má právo vyjadriť svoj názor. Vôľa dieťaťa s náhradou škody z vreckového je zaznamenaná v pláne výchovnej práce s dieťaťom.

- 5) Za dieťa, ktoré ešte nevie písať preberá vreckové zamestnanec skupiny, ktorý ho má v individuálnej starostlivosti alebo profesionálny náhradný rodič a zaobchádza s ním tak, ako je uvedené vyššie. Za dieťa, ktoré vzhľadom na mentálnu úroveň nie je schopné vreckové pochopiť jeho význam (napr. dieťa alebo mladý dospelý s ťažkým mentálnym postihnutím), preberá vreckové zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny, ktorý ho má v individuálnej starostlivosti alebo profesionálny náhradný rodič. Takémuto dieťaťu alebo mladému dospelému z vreckového príslušný zamestnanec nakupuje hodnotnejšie predmety osobnej potreby, prípadne mu tvorí úspory, pričom o zaobchádzaní s vreckovým vedie dôkladnú evidenciu.
- 6) Vzhľadom k tomu, že poukazovanie vreckového má plniť účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a je aj výchovným prostriedkom k získaniu základnej finančnej gramotnosti dieťaťa, je jeho použitie kontrolované a dokladované bločkami.
- 7) Dieťa nad 15 rokov (s ohľadom na jeho rozumovú vyspelosť) má zriadený účet v banke a vreckové je mu poukazované bezhotovostne na tento účet. V prípade zistenia nevhodného alebo zdravia ohrozujúceho nakladania s týmito finančnými prostriedkami, je dieťa usmerňované k náprave, ak ani po opakovaných usmerneniach nedôjde k náprave, vreckové je dieťaťu poukazované v hotovosti vo viacerých čiastkach. K bezhotovostnému poukazovaniu vreckového centrum opätovne pristúpi po pozitívnom vyhodnotení prijatého opatrenia.
- 8) Centrum nevyplatí vreckové dieťaťu za dni, kedy sa dieťa bez súhlasu zdržiavalo mimo centra.
- 9) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže byť vreckové vyplatené v súlade s výchovným prostriedkom uvedeným v časti 17.2 ods. 7).
- 10) U mladého dospelého je účel používania vreckového zaznamenaný a vyhodnocovaný v pláne jeho osamostatňovania sa.

19. Opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra

19.1 Opis postupu v rizikových situáciách

1) Úraz dieťaťa

- a) Úraz dieťaťa, ktorý nie je potrebný ošetriť lekárom, ošetrí zamestnanec v službe alebo PNR bežným spôsobom. Úraz a spôsob ošetrenia podrobne zaznamená v Denníku dieťaťa. Službukonajúci zamestnanec skupiny o úraze informuje koordinátora.
- b) Ak dieťa utrpí úraz, ktorý si vyžaduje ošetrenie lekárom, zamestnanec v službe ihneď informuje koordinátora, PNR informuje riaditeľa. Koordinátor samostatne usporiadanej skupiny zabezpečí príchod iného zamestnanca na službu. Podľa vážnosti úrazu zamestnanec odvedie dieťa na lekárske ošetrenie služobným vozidlom alebo taxislužbou. Rovnako PNR zabezpečí lekárske ošetrenie dieťaťa. V prípade potreby zamestnanec skupiny/PNR volá RZP – 155 alebo 112. Do príchodu RZP postupuje podľa pokynov zdravotníkov. Po návrate z ošetrenia podrobne zaznamená úraz v Denníku dieťaťa. Lekársky záznam o ošetrení úrazu je následne odovzdaný detskej lekárke a sociálnemu pracovníkovi centra, ktorý ho založí do spisovej dokumentácie dieťaťa.

- c) V prípade život ohrozujúceho úrazu zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny/PNR okamžite volá RZP – 155 alebo 112 a poskytne dieťaťu prvú pomoc.
 - d) Záznam o úraze v Denníku dieťaťa obsahuje:
 - deň, charakter úrazu, miesto, kde došlo k úrazu, popis ako k úrazu došlo
 - svedkov úrazu
 - meno a priezvisko zamestnanca, ktorý evidoval úraz
 - zariadenie, v ktorom bolo vykonané ošetrenie úrazu.
 - e) Informovanie riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 2) Sebapoškodzovanie dieťaťa
- a) upokojenie dieťaťa, rozptýlenie pozornosti,
 - b) odobratie nebezpečného predmetu od dieťaťa,
 - c) poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
 - d) v závislosti od povahy situácie privolanie RZP, prípadne polície,
 - e) zabezpečenie hospitalizácie (podľa potreby),
 - f) zaznamenanie celej udalosti v Denníku dieťaťa (obdobne ako pri úraze),
 - g) informovanie riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 3) Útok dieťaťa na iné dieťa prípadne inú osobu alebo poškodzovanie budovy alebo zariadenia centra, prípadne obydľia PNR v afektívnom záchvate
- a) okamžite privolať inú dospelú osobu
 - b) odstránenie z dosahu agresora nebezpečné predmety
 - c) fixácia dieťaťa prostredníctvom inej osoby,
 - d) evakuácia ostatných detí do bezpečia,
 - e) podanie adekvátnej liekovej terapie podľa odporúčenia odborného lekára, ak je to možné
 - f) sledovanie upokojovania dieťaťa, v závislosti od povahy situácie privolanie RZP 155 alebo 112, prípadne polície - 158
 - g) zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby),
 - h) po odznení mimoriadnej situácie zaznamenanie celej udalosti v Denníku dieťaťa (obdobne ako pri úraze),
 - h) informovanie riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 4) Bezvedomie, otrava liekmi, alkoholom, chemikáliami ...
- a) poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
 - b) privolanie RZP – 155 alebo 112
 - c) po odznení mimoriadnej situácie zaznamenanie celej udalosti v Denníku dieťaťa (obdobne ako pri úraze),
 - d) informovanie riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 5) Úmrtie dieťaťa
- Službukonajúci zamestnanec alebo PNR je povinný:
- a) ponechať mŕtve telo po dobu dvoch hodín od úmrtia na lôžku,
 - b) privolať obhliadajúceho lekára,
 - c) zabezpečiť označenie ľudských pozostatkov tak, aby nemohlo dôjsť k zámene,
 - d) podľa záverov obhliadajúceho lekára kontaktovať pohrebnú službu ohľadom prevozu na pitvu alebo uloženia ľudských pozostatkov do chladiaceho zariadenia,
 - e) bezodkladne oznámiť úmrtie riaditeľovi centra,

Riaditeľ centra zabezpečí:

- a) bezodkladné oznámenie úmrtia dieťaťa rodičovi, príbuznému alebo blízkej osobe dieťaťa,
 - b) ak takej osoby niet, úmrtie sa oznamuje obci príslušnej podľa miesta trvalého pobytu,
 - c) ak nemožno zistiť miesto trvalého pobytu mŕtveho, úmrtie sa oznamuje obci, v ktorej došlo k úmrtiu,
 - d) vyhotovenie záznamu o oznámení úmrtia blízkej osobe alebo obci.
- 6) Požiar
- a) volať hasičov – 150,
 - b) evakuácia detí do bezpečia.

19.2 Opustenie centra bez súhlasu

- 1) Ak centrum umožnilo pobyt dieťaťa mimo centra (u rodičov, blízkych osôb) a dieťa sa v určenom čase do centra (samostatne usporiadanej skupiny alebo PNR) nevrátilo
 - a) službukonajúci zamestnanec alebo PNR je povinný ihneď telefonicky vyzvať rodičov dieťaťa alebo osoby blízke dieťaťu, u ktorých sa dieťa nachádzalo, aby ihneď, najdlhšie do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa do centra.
 - b) službukonajúci zamestnanec alebo PNR o tejto skutočnosti bezodkladne informuje sociálneho pracovníka a vyhotoví podrobný záznam v Denníku dieťaťa. Zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny informuje aj koordinátora. Sociálny pracovník informuje vedúceho úseku starostlivosti o deti a mladých dospelých a riaditeľa.
 - c) ak sa službukonajúcemu zamestnancovi alebo PNR nepodarilo za účelom výzvy k návratu dieťaťa skontaktovať s rodičom alebo blízkou osobou, vyzvanie k návratu dieťaťa do centra vhodnou formou zrealizuje sociálny pracovník najbližší pracovný deň, najneskôr však do 24 hodín od určeného času návratu. Za vyzvanie rodičov alebo blízkych osôb k návratu dieťaťa do centra sa považuje aj opakovaný neúspešný pokus o realizáciu výzvy. Sociálny pracovník svoju intervenciu riadne zdokumentuje a založí do spisovej dokumentácie dieťaťa.
 - d) Ak sa dieťa v určenom čase, teda ani do 24 hodín od vyzvania rodičov alebo blízkych osôb do centra nevráti, neprítomnosť dieťaťa sa považuje za opustenie centra bez súhlasu.
- 2) Za opustenie centra bez súhlasu je považované aj
 - a) svojvoľný odchod dieťaťa z centra bez súhlasu zamestnanca centra,
 - b) nevrátenie sa dieťaťa z riadne povolenej vychádzky alebo inej voľnočasovej aktivity v dohodnutom čase,
 - c) nevrátenie sa dieťaťa zo školy v štandardnom čase (s ohľadom na počet vyučovacích hodín a presun zo školy do centra),
 pokiaľ takýto čas zdržiavania sa dieťaťa mimo centra je viac ako dve hodiny.
- 3) Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, centrum je povinné situáciu bezodkladne riešiť
 - a) službukonajúci zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny bezodkladne informuje koordinátora a sociálneho pracovníka, PNR informuje sociálneho pracovníka. Sociálny pracovník následne informuje vedúceho úseku starostlivosti o deti a mladých dospelých a riaditeľa. V prípade opustenia centra bez súhlasu podľa ods. 2 súčasne o tejto skutočnosti informuje rodičov alebo blízke osoby dieťaťa, u ktorých by sa dieťa mohlo na úteku nachádzať a vyzve ich, aby kontaktovali centrum a zabezpečili návrat dieťaťa

- do centra, ak by sa dieťa u nich na úteku zdržiavalo, informuje ich aj o bezodkladnej povinnosti centra oznámiť útek policajnému zboru,
- b) zamestnanec samostatnej usporiadanej skupiny alebo PNR je povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť najbližšiemu útvaru policajného zboru, s ktorým následne komunikuje sociálny pracovník alebo vedúci úseku starostlivosti o deti a mladých dospelých, prípadne riaditeľ,
 - c) sociálny pracovník najbližší pracovný deň túto skutočnosť oznámi súdu, ktorý nariadil ÚS, PO alebo uložil VO a príslušnému úradu PSVaR.
- 4) Ak sa dieťa umiestnené v samostatnej usporiadanej skupine v štandardnom čase nedostaví do školy a škola centrum o tejto skutočnosti informuje, koordinátor samostatne usporiadanej skupiny, prípadne ním poverený zamestnanec túto skutočnosť okamžite oznámi Mestskej polícii v Malackách. Zamestnanec centra súčasne Mestskej polícii podá všetky dostupné informácie o dieťati. V prípade, že centrum nebude mať vedomosť o pobyte dieťaťa ani po uplynutí dvoch hodín od času jeho štandardného návratu zo školy do centra, príslušný zamestnanec centra postupuje podľa ods. 3. PNR v uvedenom prípade postupuje priamo podľa ods. 3.
- 5) Na zabezpečenie všetkých potrebných údajov o dieťati pre potreby policajného zboru je vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR v spolupráci so sociálnym pracovníkom povinný vypracovať vopred tlačivo Oznámenie o nezvestnej osobe a opatriť ho aktuálnou fotografiou dieťaťa. Toto tlačivo sa aktualizuje jedenkrát ročne, za aktualizáciu je zodpovedný vychovávateľ/PNR.

Mgr. Zdenka Klasová
riaditeľka